

**BELEIDSPLAN VOORSCHOOLSE EDUCATIE
VOOR DE PEUTEROPVANG 2026**

**Kinderopvang SkippyPepijn
Gemeente Pijnacker- Nootdorp**

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
INLEIDING	8
1. PEDAGOGISCH BELEID	10
Pedagogische cirkel	10
Dagindeling	11
2. DE VOORWAARDEN VOOR VE	14
Basisvoorwaarden kwaliteit	14
Een integraal VE programma	14
Doelgroep bepaling VE-kinderen	14
Groepssamenstelling en gemengde groepen	14
Inzet pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie	15
3. KWALITEIT VAN DE EDUCATIE	18
3.1. Het aangeboden programma	18
Brede ontwikkeling van kinderen	18
Uk & Puk: een integraal VE-programma	18
Werken met een doelgerichte planning	18
Activiteitenaanbod en differentiatie	18
Planmatige begeleiding (VE)kinderen	19
Evaluatie	19
Boekenpret	19
3.2. Het pedagogisch klimaat en de speelleeromgeving	19
Sensitieve responsiviteit	19
Respect voor de autonomie van het kind	20
Structureren en grenzen stellen	20
Praten en uitleggen	20
Bevorderen van de interactie met en tussen kinderen onderling	21
Een speelleeromgeving passend bij de ontwikkeling, interesses en spelbehoeftes	21
3.3. Het educatief handelen	22
Afstemmen van het educatief handelen van pedagogisch professionals op elkaar	22
Afstemming op niveau en interesse verschillen tussen kinderen	22
3.4. Stimuleren van de vier ontwikkelingsgebieden	23
Sociaal emotionele ontwikkeling en persoonlijke competenties van kinderen	23
Taal	23
Ontluikend rekenen en ervaring op doen met rekenkundige begrippen	24

Motoriek.....	24
4. OUDERS	26
Ouderbeleid.....	26
Uitgangspunten van het ouderbeleid	26
Informatie vooraf over de peuteropvang en VE	26
Plaatsing en kennismakingsgesprek.....	26
Rekening houden met thuistaal	27
Ouderbetrokkenheid bij het dagelijkse programma en de stimulering van de ontwikkeling van hun (VE) kind	27
Afstemming peuteropvang en thuis, als extra stimulering nodig is.....	28
Betrokkenheid ouders niet vrijblijvend.....	28
Themabijeenkomsten voor ouders	28
De lokale oudercommissie en centrale ouderraad	28
5. ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	30
5.1 Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep	30
Observatie, registratie en vaststellen van de voortgang in de ontwikkeling als cyclisch proces.....	30
Peutervolgsysteem 'Peuterestafette' en Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar'	31
Kind-besprekingen.....	31
Advies bij zorg.....	32
Pedagogisch adviesteam	32
5.2 Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen	32
Externe deskundigheid	32
Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	32
6. KWALITEITSZORG BINNEN DE VOORSCHOOLSE EDUCATIE.....	33
Opleidingsplan: Kwaliteit van de beroepskrachten en deskundigheid	33
Basisscholing	33
Bijscholing, verdieping, borging en coaching	34
Toezicht op de VE	35
7. DOORGAANDE LIJN	37
VE-coördinatie tussen voorschoolse voorziening en basisschool	37
Warme overdracht van voorschoolse voorziening naar basisschool.....	37
Peuteropstap	37
Kind Centra	37
Samenwerking met andere belanghebbenden	37
8. RAPPORTAGE AAN DE GEMEENTE PIJNACKER-NOOTDORP	39
BIJLAGEN	41

BIJLAGE 1: Pedagogische Cirkel	42
BIJLAGE 2: Informatie Programma Uk & Puk	43
BIJLAGE 3: Registratieformulieren en toepassen binnen de Peuteropvang	46
BIJLAGE 4: Basis opleidingsplan 2026 Peuteropvang.....	500

VOORWOORD

Aan de Voorschoolse Educatie (VE)* ligt de visie van SkippyPepijn en onze jarenlange praktijkervaring met VE op 8 Peuteropvang locaties in Pijnacker-Nootdorp ten grondslag. Deze visie en de vertaling hiervan in doelstelling en werkwijze (getoetst in de praktijk) zijn nader uitgewerkt in dit VE-beleidsplan, rekening houdend met de wettelijke voorschriften vanuit Gemeente en Rijk.

Onze missie is: ‘het aanbieden van hoogwaardige peuteropvang voor alle kinderen en in het bijzonder voor VE doelgroepkinderen’.

Wij zijn trots op onze jarenlange ervaring met VE, de samenwerking met de scholen, de Kindcentra (in ontwikkeling) én de professionaliteit van onze pedagogisch professionals. Op al onze peuteropvang groepen werken wij met twee VE-opgeleide pedagogisch professionals (bij nieuwe medewerkers wordt zo snel mogelijk met de scholing voor Uk & Puk gestart), zodat de VE-doelgroepkinderen in alle groepen adequaat begeleid kunnen worden.

Wij zetten volop in op een gezonde en groene kinderopvang, waar het voor kinderen fijn verblijven is en de natuur een inspiratiebron kan zijn.

Dit VE-beleidsplan is bestemd voor intern gebruik: management, pedagogisch professionals, pedagogisch coaches, groepsondersteuners, vrijwilligers en stagiaires, opdat allen vanuit een zelfde visie en aanpak denken en handelen.

Extern is dit VE-beleidsplan bestemd voor de Gemeente Pijnacker-Nootdorp in het kader van beleidsontwikkeling/subsidiering kinderopvang, de samenwerkingspartners, de GGD en de Onderwijsinspectie in het kader van het toezicht houden op de kwaliteit. Het VE-beleidsplan geeft de gemeente als subsidieverstrekker inzicht in de doelstellingen en activiteiten en specifiek het VE-aanbod, welke met behulp van subsidie gerealiseerd kunnen worden.

In het kader van de afstemming van de voorschoolse en vroegschoolse educatie én de ontwikkeling van kindcentra is het voor het basisonderwijs van belang te weten wat de Peuteropvang biedt aan (VE)kinderen en ouders/verzorgers. In dit beleidsstuk benoemen wij vaak ‘ouders’. Hiermee bedoelen wij naast de biologische ouders ook alle niet-biologische ouders en verzorgers. Goede informatie over en weer draagt bij aan wederzijds respect en een goede samenwerking in het belang van kinderen en ouders.

Het VE-beleidsplan heeft een stevige (praktijk)basis, tegelijkertijd blijft het in beweging en is in die zin nooit af. Het is een ‘ongoing proces’ om onze Peuteropvang te optimaliseren, in het bijzonder voor de VE-kinderen. Jaarlijks evalueren wij ons VE-beleidsplan en actualiseren het zo nodig op basis van onze praktijkervaringen en nieuwe (onderzoek)inzichten met betrekking tot de visie op en de effecten van werkwijze en begeleiding op de ontwikkeling van jonge kinderen.

Simone de Jonge
Directeur SkippyPepijn

**Aangezien voor de doelgroep 2-4 jaar de voorschoolse educatie van toepassing is, wordt in dit beleidsplan de term VE (Voorschoolse Educatie) gehanteerd.*

INLEIDING

Het Rijk stelt in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid gelden beschikbaar voor Voor- en Voorschoolse Educatie. Doel hiervan is om kinderen met een (risico op) achterstand al op jonge leeftijd zodanig te ondersteunen dat zij zonder of met een minimale achterstand in groep 3 van de basisschool kunnen starten.

Doelgroep:

De **primaire** doelgroep betreft de kinderen van wie beide ouders minder opleiding hebben dan twee jaar voortgezet onderwijs of alleen de basisschool hebben afgerond.

De **secundaire** doelgroep betreft kinderen met de volgende kenmerken:

- de thuistaal is voor minder dan 50% Nederlands
- er is op de leeftijd van 2 jaar sprake van een spraaktaalachterstand (overleg met jeugdarts)
- er is sprake van een bedreigde sociaal emotionele ontwikkeling

Voor de bepaling van de doelgroep c.q. het gewicht is een formulier 'doelgroepbepaling' ontwikkeld.

De uiteindelijke toeleiding c.q. plaatsing vindt plaats door JGZ en SkippyPepijn samen.

De peuteropvang heeft een duidelijke rol in de sluitende aanpak voor 0-6 jarigen en de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind. Naast spelen en ontmoeten besteedt de peuteropvang expliciet aandacht aan het stimuleren van de ontwikkeling van de peuters en het signaleren van eventuele ontwikkelingsachterstanden. Wij bieden gerichte begeleiding aan kinderen om een volgende stap te zetten in hun ontwikkeling en om achterstanden te verminderen dan wel te voorkomen.

Door het toepassen van een programma voor Voorschoolse Educatie (VE) bieden we alle kinderen, met extra aandacht voor VE-kinderen, een betere startpositie op de basisschool. Op alle groepen werken wij met de VE-methode Uk & Puk ongeacht of er kinderen geplaatst zijn met een VE-indicatie. VE is namelijk voor ieder kind goed. In deze methode is ruimte voor differentiatie, zodat er ingespeeld kan worden op de ontwikkelingsbehoefte van alle kinderen.

De peuteropvang is gedurende het schooljaar (40 weken) geopend. In de schoolvakanties is de peuteropvang gesloten. Peuters zijn om 08:15 uur welkom op onze locaties en kunnen om 12:15 uur weer worden opgehaald. Kinderen met een VE-indicatie komen vier dagdelen (16 uur) per week naar onze peuteropvang. Het is van belang dat kinderen met een VE-indicatie gedurende de gehele openingstijd (8:15 – 12:15 uur) van de peuteropvang aanwezig zijn, om op deze manier optimaal te profiteren. Kinderen met een VE-indicatie mogen op de peuteropvang starten als zijn 2 jaar en 3 maanden oud zijn. De aanwezigheid gedurende de gehele openingstijd (4 dagdelen per week, 4 uur per dagdeel) zorgt ervoor dat kinderen met een VE-indicatie in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar 960 uur gebruik maken van de peuteropvang.

Reguliere kinderen komen twee dagdelen naar onze peuteropvang. Zeven van de acht locaties hebben een eigen vaste combinatie van dagen die wordt aangeboden aan ouders. Op de achtste locatie is geen vaste combinatie van dagen, maar zijn meerdere combinaties mogelijk. Binnen onze organisatie wordt er dus op elke dag VE aangeboden, maar de dagen waarop dit plaatsvindt verschillen per locatie. Op de overige ochtenden kunnen de oudste peuters, op de meeste locaties, deelnemen aan de 3+groep (zie voorwaarden voor VE). De locaties die een 3+ groep aanbieden hebben afhankelijk van de vaste combinaties een andere dag waarop de 3+ groep plaatsvindt.

De VE-kinderen komen 4 dagdelen naar de peuteropvang, er is voor hen dus meer tijd beschikbaar voor het (begeleid) ontdekkend speelleren, voor herhaling, verbreding en verdieping. Het werken met gemengde groepen heeft als voordeel dat kinderen kunnen leren van elkaar, pedagogisch professionals meer tijd kunnen besteden aan de VE-kinderen en we ouders meer keuzes kunnen bieden voor groepen/dagdelen. De gemengde groepen dragen bij aan het tegengaan van segregatie en bevorderen

inclusie. Voorschoolse Educatie wordt aangeboden op alle peuteropvanglocaties van SkippyPepijn. Op deze manier kunnen kinderen in hun eigen wijk, dichtbij, huis, deelnemen aan het VE-programma.

1. PEDAGOGISCH BELEID

Pedagogische cirkel

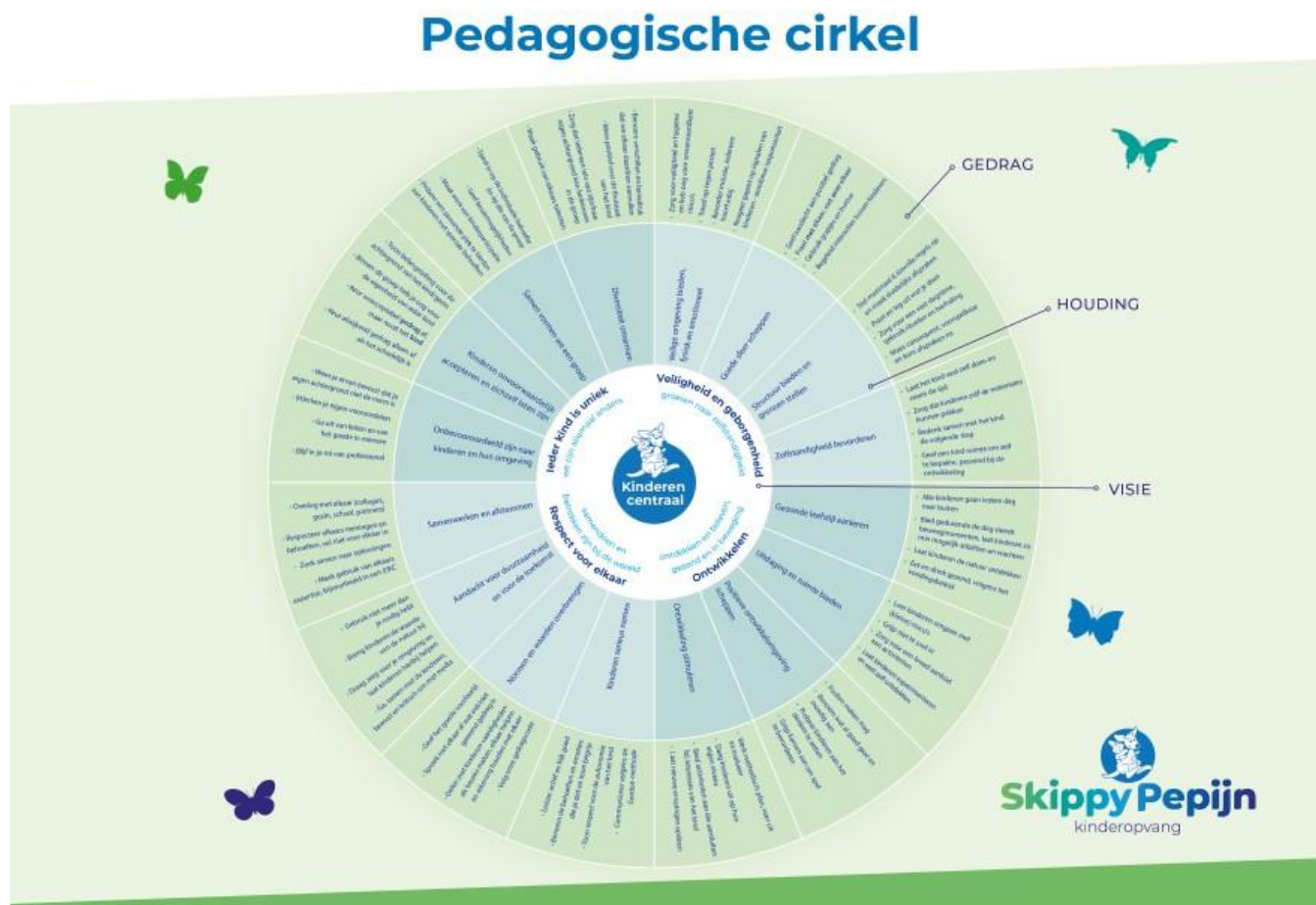
De visie van SkippyPepijn is in de organisatie verankerd met behulp van de pedagogische cirkel. Door de pedagogische cirkel is het voor pedagogisch professionals heel concreet en duidelijk met welk gedrag zij een bijdrage leveren aan de missie en visie van de organisatie én de ontwikkeling van kinderen. Ouders kunnen in de cirkel onze visie zien en wat zij van ons kunnen verwachten. In de pedagogische cirkel staan de kinderen centraal. De pedagogische cirkel is opgenomen in bijlage 1.

De pedagogische cirkel richt zich op 4 kernwaarden:

- * Ieder kind is uniek, *we zijn allemaal anders*
- * Veiligheid en geborgenheid, *groeien naar zelfstandigheid*
- * Respect voor elkaar, *samendoen en betrokken zijn bij de wereld*
- * Ontwikkelen, ontdekken en beleven, *gezond en in beweging*

In de middelste ring wordt beschreven welke houding daarbij hoort.

De buitenste ring beschrijft welk gedrag bij de genoemde houding hoort.

De pedagogische cirkel bepaalt de kaders waarbinnen de pedagogisch professionals (en de vrijwilligers) werken om hoogwaardige kinderopvang te realiseren, gebaseerd op de vier kernwaarden en de daarbij behorende houding en gedrag.

De pedagogisch professional is DE spil in het geheel. Zij werkt met de kinderen op de groep en bouwt aan een relatie met hen, waardoor er vertrouwen, zelfvertrouwen en interactie ontstaat, als belangrijke basis voor de verdere ontwikkeling van het kind.

Dagindeling

De indeling van een dagdeel peuteropvang is voor kinderen gevisualiseerd in dagritmekaarten en bestaat uit een aantal terugkerende onderdelen.

Inloop/begroeting van ouders/verzorgers en kinderen

Ouders/verzorgers brengen hun kind naar de peuteropvang en blijven nog even om met de pedagogisch professionals te praten (overdracht) en krijgen de mogelijkheid om met hun kinderen te spelen of samen een boekje te lezen. Hierna is het tijd voor de peuters om afscheid te nemen van hun ouders/verzorgers en start de ochtend op de peuteropvang.

In de (start)kring

De kring is een groepsmoment met aandacht voor interactie met en tussen kinderen en richt zich op de betrokkenheid van alle kinderen. De ochtend wordt gestart met de kring om de kinderen een goed overzicht van de ochtend te geven (door middel van de dagritmekaarten), het thema te introduceren en kinderen te stimuleren om eigen plannetjes te maken over wat zij willen gaan doen op de peuteropvang. Daarnaast kunnen er nog verschillende activiteiten gedaan worden in de kring waaronder voorlezen, beweegspelletjes, zingen van liedjes en het bespreken van praatplaten.

Speelleren in de hoeken

Kinderen kunnen vrij spelen in de speelhoeken onder begeleiding van de pedagogisch professionals. Kinderen mogen zelf beslissen waar (in welke hoek), wat en waarmee (met welke materialen) zij spelen en kunnen dit individueel of samen met andere kinderen doen. De pedagogisch professionals spelen mee (zonder het spel van kinderen over te nemen) of observeren kinderen in hun spel. Ze begeleiden de kinderen in de overgang van het ene spel naar het andere spel en initiëren materialen die het spel van kinderen kunnen verrijken.

Opruimen - aangekondigd door een vast ritueel, zoals een liedje, zandloper o.i.d.

Pedagogisch professionals stimuleren kinderen spelenderwijs om de spelmaterialen op de juiste plaats in de groepsruimte op te ruimen. Kinderen helpen daarbij ook elkaar. Er staan pictogrammen op de bakken zodat het voor de kinderen duidelijk is waar de materialen opgeborgen worden.

Samen eten

De kinderen eten samen fruit en/of groente en drinken water of (lauwe) thee. Kinderen mogen zelf kiezen wat voor fruiten/of groente zij eten. De verschillende soorten groente en fruit worden op een uitdeelschaal gelegd en kinderen mogen zelf kiezen wat zij in hun bakje willen. Pedagogisch professionals leggen vervolgens de gekozen stukjes groente en fruit in de bakjes van de kinderen. Het eetmoment is een goed moment om samen met (groepjes) kinderen in gesprek te gaan. Deze gesprekjes kunnen gaan over thuis, de ochtend op de peuteropvang (het spelen in de hoeken) of de interesses van de kinderen. Ook kunnen er liedjes gezongen worden met de kinderen tijdens het eetmoment. Kinderen en pedagogisch professionals zitten bij voorkeur verspreid over twee tafels, zodat er in kleinere groepjes gegeten kan worden en er meer individuele aandacht is voor de kinderen.

Toiletgang

Kinderen laten oefenen met zo zelfstandig mogelijk naar het toilet gaan en luiers van de jongere kinderen worden verschoond. Eén van de pedagogisch professionals neemt (samen met de vrijwilliger) een aantal kinderen mee naar de badkamer. Het is ook mogelijk om één op één naar het toilet te gaan. Zij kunnen dit moment gebruiken om gesprekjes aan te gaan met de kinderen. Kinderen die al klaar zijn of nog op hun beurt wachten kunnen samen met de achtergebleven pedagogisch professional boekjes lezen of spelen met de spelmaterialen dat op een daarvoor aangewezen plek is klaargelegd.

Buitenspelen

Kinderen kunnen buiten spelen met spelmaterialen. Op de pleinen zijn er voldoende mogelijkheden om te spelen, waaronder een zandbak. Daarnaast is er rijdend materiaal aanwezig en kan er gewerkt worden in de moestuintjes (wanneer deze aanwezig zijn). Er zijn wisselende materialen beschikbaar voor de kinderen, zoals ballen, hoepels, kleden, dozen, bouw materiaal, water, natuurmaterialen (afhankelijk van het seizoen) en themamaterialen. Er kunnen buiten ook verschillende (geplande) risicovolle activiteiten plaatsvinden. Kinderen leren veel van risicovol spel en het stimuleert ook de grove motorische ontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn het klimmen op objecten en balanceren op een smalle plank. Pedagogisch professionals spelen mee met de kinderen, zonder het spel van kinderen te onderbreken of over te nemen. Ze kunnen nieuwe materialen aanreiken om het spel te verrijken, kinderen uitdagen om nieuwe ervaringen op te doen, interacties stimuleren tussen de kinderen, gesprekjes voeren met de kinderen of bewust ervoor kiezen om kinderen te observeren in hun buitenspel. Weersomstandigheden kunnen ervoor zorgen dat er minder lang buiten gespeeld kan worden. Bij gevaarlijk weer spelen we niet buiten. De extra tijd in de groepsruimte wordt dan gebruikt voor beweging binnen. Dit kan onder andere door een parcours/stormbaan te maken, buitenspeelgoed naar binnen te halen, yoga te doen met de kinderen of door samen dansen op muziek.

Activiteiten in een kleine groep

Er worden kleine groepjes gemaakt en verschillende activiteiten (of dezelfde activiteit op verschillende niveaus) gedaan met de kinderen. De indeling van de groepjes kan op allerlei verschillende manieren gebeuren, onder andere op basis van leeftijd, interesse of wel/niet VE indicatie. Er worden ontwikkelingsgerichte of knutselactiviteiten aangeboden in de kleine groepen. Deze activiteiten kunnen in de eigen groepsruimte plaatsvinden. Er kan ook voor gekozen worden om met groepjes op de gang of op een andere plaats in het gebouw de activiteit te doen. In de kleine groep kan ook een boekje voorgelezen worden. De activiteiten in de kleine groep worden voorbereid door de pedagogisch professionals, passen binnen het thema en voegen nieuwe leerervaringen voor de kinderen toe. De activiteiten worden bewust gekozen passende bij de interesses en ontwikkeling van de kinderen. De kleine groepsactiviteit wordt in het groepje altijd afgerond door met elkaar terug te kijken op het proces en/of wat kinderen gemaakt hebben.

Afronding ochtend

De ochtend wordt afgesloten door middel van een eindkring. Kinderen worden gestimuleerd om terug te kijken op het dagdeel en te beschrijven wat zij gedaan hebben en wat zij leuk of minder leuk vonden aan de ochtend. Daarnaast krijgen ze de mogelijkheid om hun werkjes te laten zien en hierover te vertellen. In de kring kunnen ook nog een aantal liedjes gezongen worden. De dag wordt afgesloten met een standaard liedje, zodat het voor de kinderen duidelijk is dat de ouders bijna komen en het tijd is om naar huis te gaan.

Ouders halen hun kinderen op

Ouders halen hun kind op het speelplein op. Op dat moment ontvangen zij van de pedagogisch professionals een korte mondelinge overdracht over hoe de ochtend verlopen is voor hun kind. Uitgebreide informatie (eventueel geïllustreerd met foto's) over de ochtend kunnen ouders lezen in het ouderportaal. Op andere locaties halen ouders hun kinderen op bij de deur of op het plein van de

locatie. Pedagogisch professionals geven de mondelinge overdracht dan op deze ophaalplek. Uiteraard is er voor deze ouders ook de mogelijkheid om op de groep naar de werkjes van de kinderen te komen kijken.

Met deze vertrouwde, steeds terugkerende rituelen bieden we de peuters een gestructureerd programma aan in vaste groepen. Het programma van een peutergroep verloopt wel eens anders door het flexibel inspelen op behoeftes van kinderen of actuele gebeurtenissen. Kansen zien en kansen grijpen voor ontwikkelingsmomenten van kinderen is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Ook door het vieren van verjaardagen, (inter)nationale feestdagen of het maken van uitstapjes kan het dagschema er anders uit zien. Echter, de activiteiten 'vrij spelen, in de kring, samen eten en drinken, een (creatieve) activiteit en bewegen (buiten of binnen)' komen in welke volgorde dan ook wel terug.

2. DE VOORWAARDEN VOOR VE

Basisvoorwaarden kwaliteit

De peuteropvang van SkippyPepijn biedt op alle locaties een verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige opvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van alle peuters. Dit doen wij in een veilige en uitdagende speel-leeromgeving met goed opgeleide en enthousiaste pedagogisch professionals, die ervaring hebben met het begeleiden van VE-kinderen.

Het peuteropvang-werk voldoet aan de eisen conform Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

Een integraal VE programma

Peuteropvang SkippyPepijn gebruikt het landelijke erkende VE programma Uk & Puk (opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies van het NJI).

Het VE-programma voldoet aan de volgende kenmerken:

- er is een duidelijk uitgewerkte methodiek en thematische aanpak;
- het programma besteedt veel aandacht aan de vier ontwikkelingsgebieden: sociaal emotionele ontwikkeling (waaronder zelfredzaamheid), motorische ontwikkeling, taalontwikkeling (mondeling en ontlukende geletterdheid) en ontlukende rekenontwikkeling;
- het programma is flexibel: het kan worden aangepast aan de doelgroep of aan de behoeftes/interesses van de kinderen of de situatie in de peuteropvang;
- er zijn speciale activiteiten voor ouders, zodat zij actief betrokken kunnen zijn bij de ontwikkeling van hun kind op de peuteropvang en thuis;
- er zijn voor de pedagogisch professionals voldoende ontwikkelingsmogelijkheden om het programma hoogwaardig en als maatwerk toe te passen (o.a. door trainingen, nascholing, borgingsbijeenkomsten en coaching op de werkvloer). Ook is een aantal thema's uitgebreid en geactualiseerd met o.a. themakisten.

Uk en Puk 2.0 noemen?

Doelgroepbepaling VE-kinderen

Bij het zuigelingenhuisbezoek noteert de wijkverpleegkundige in het dossier:

- de hoogst genoten opleiding van beide ouders en hoeveel jaar een ouder een niet-afgemaakte opleiding heeft gevolgd;
- de thuistaal van de ouder die het meest voor het kind zorgt (ook als dat Nederlands is). Het gaat om de taal die de ouder het meest met het kind spreekt;
- of hij/zij risico ziet met betrekking tot de taalontwikkeling of de sociaal emotionele ontwikkeling. Dit kan ook berusten op andere factoren in het gezin of bij het kind.

Als er sprake is van een vermoeden van een stoornis, die er bijvoorbeeld voor zorgt dat de spraak-taalontwikkeling niet goed op gang komt, is de peuteropvang vaak niet een passende plek voor het kind.

Voor een snelle bepaling van de primaire en secundaire doelgroep is een formulier doelgroepbepaling ontwikkeld. JGZ vult het formulier in en stuurt dit naar SkippyPepijn, zodat wij weten welke doelgroepkinderen aangemeld worden bij de peuteropvang. Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor de inschrijving bij SkippyPepijn. De toeleider c.q. onze Peuteradministratie houdt er zicht op of de inschrijving daadwerkelijk gebeurt. Zo niet, dan zoeken wij contact met ouders en/of JGZ. In samenspraak met het JGZ bespreken we mogelijke acties en zetten deze in. Na daadwerkelijke inschrijving bekijkt SkippyPepijn de plaatsingsmogelijkheden en zorgt dat betreffende doelgroep-peuter **met voorrang** wordt geplaatst.

Groepssamenstelling en gemengde groepen

SkippyPepijn werkt op de meeste locaties van de peuteropvang met vaste groepssamenstellingen, vaste dagdelen en vaste pedagogisch professionals om peuters veiligheid en geborgenheid te

kunnen bieden. De groepen zijn bewust zo veel mogelijk samengesteld uit zowel reguliere kinderen als kinderen met een VE-indicatie, zodat kinderen veel van elkaar kunnen leren en zich aan elkaar kunnen optrekken. In de werkwijze op de groep stimuleren wij 'het leren van elkaar', bieden wij alle peuters voldoende uitdaging aan en stimuleren ze in hun ontwikkeling. Voor VE doelgroep peuters die extra ondersteuning nodig hebben, zijn er gerichte, op hun ontwikkeling afgestemde, begeleide activiteiten gedurende alle vier de dagdelen. Op enkele locaties komen er door verschillende oorzaken steeds minder reguliere peuters, waardoor de peuters met VE-indicatie zich minder op kunnen trekken aan leeftijdsgenootjes. Wanneer weinig kinderen taalvaardig zijn in het Nederlands, verandert het taalaanbod in de groep. We zien dit als een zorgelijke ontwikkeling, ook omdat het leidt tot meer segregatie.

Bij het bereiken van de 3-jarige leeftijd is er voor peuters op een aantal locaties de mogelijkheid om aan een DriePlusgroep (3+ groep) deel te nemen. In deze groep bieden wij gerichte spel- en educatieve activiteiten aan die geschikt zijn voor de peuters die 'een stapje verder' zijn en tevens ter voorbereiding op groep 1 van de basisschool. Voor VE-kinderen zijn er vier vaste dagdelen. De DriePlusgroep maakt hier, in principe, geen deel van uit.

De begeleiding in alle peutergroepen vindt plaats door twee volledig VE gekwalificeerde beroepskrachten conform het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. Nieuwe pedagogisch professionals op de Peuteropvang (zonder Uk & Puk certificaat) starten zo snel mogelijk na indiensttreding met de Uk & Puk scholing. Zij werken altijd samen met een volledig gekwalificeerde beroepskracht.

De pedagogisch professionals zijn verantwoordelijk voor:

- de inrichting van de speel-leeromgeving en het spelaanbod binnen en buiten;
- het inhoudelijke aanbod gericht op de vier ontwikkelingsgebieden;
- de organisatie van een afwisselend en ondersteunend dagschema (gebruik makende van een planning en dagritmekaarten);
- de werkwijze op de groep (o.a. individuele aandacht voor peuters en gerichte, op de ontwikkeling afgestemde, activiteiten in kleine groepjes aanbieden);
- het actief volgen en vastleggen van de ontwikkeling van alle peuters met extra aandacht voor de kinderen met een VE-indicatie;
- de oudergesprekken, behorend bij het kind-volgsysteem 'de peuterestafette'. Voor kinderen die op 1 december 2025 jonger waren dan 3,5 jaar, gebruiken we de digitale observatiemethode 'Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar' van de Gouwe Academie.

Elk kind heeft een eigen mentor; deze pedagogisch professional is het aanspreekpunt voor ouders rond de ontwikkeling van het kind. De kinderen worden evenredig verdeeld over de pedagogisch professionals, waarbij de mentor het kind minstens twee ochtenden per week in de groep ziet. De mentor volgt de ontwikkeling nauwlettend, verwerkt observaties in de peuterestafette of in de Ontwikkelingslijnen 0 – 4 jaar en bespreekt deze met de ouders. Wat betreft de dagelijkse gang van zaken op de groep kunnen ouders alle pedagogisch professionals aanspreken.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie

De belangrijkste taak van de pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie is om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren. Bij SkippyPepijn hebben wij ervoor gekozen om dit te realiseren door de functie van pedagogisch beleidsmedewerker en -coach te combineren. Dit zorgt ervoor dat de pedagogisch beleidsmedewerker/coach het beleid gemakkelijk kan vertalen naar handelingsadviezen voor in onze peuteropvang-groepen en ook kan zorgen voor intervisie. Dit biedt meerwaarde in het bewaken van de doelen van ons VE-beleid. De coaching kan worden ingezet om hier direct aandacht aan te besteden op de werkvloer. Bij generieke coachdoelen kan er extra ingezoomd

worden op de aanpak bij VE-peuters.

Daarnaast is ervoor gekozen om de pedagogisch beleidsmedewerker/coach bovenformatief in te zetten op de peuteropvanggroepen. Het belangrijkste voordeel van deze manier van werken is dat de pedagogisch beleidsmedewerker/coach veel meer tijd heeft om het groepsproces en de dynamiek te observeren. De beleidsmedewerker/coach hoeft immers zelf niet mee te werken op de groep en kan al zijn/haar aandacht richten op het groepsklimaat. De beleidsmedewerker/coach krijgt hierdoor een helicopterview van de groep en kan deze inzetten om, samen met de pedagogisch professionals, te werken aan ontwikkelpunten binnen de peuteropvang-groep. Op deze manier bevordert de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en coach de kwaliteit van de voorschoolse educatie binnen onze peuteropvang-groepen. Een ander voordeel van het bovenformatief inzetten van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach is dat hij/zij ingezet kan worden binnen de gehele organisatie. Dit zorgt voor een compleet beeld van het pedagogisch klimaat op al onze peuteropvang-groepen. Niet alleen zorgt dit ervoor dat er bepaald kan worden welke aandachtspunten er organisatiebreed zijn, maar de pedagogisch beleidsmedewerker/coach kan dit ook inzetten om pedagogisch professionals van elkaar te laten leren. De beleidsmedewerker/coach kan pedagogisch professionals van verschillende locaties met elkaar in contact laten komen of bij elkaar laten meekijken. Ook dit komt ten goede aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie bij SkippyPepijn.

SkippyPepijn heeft twee pedagogisch beleidsmedewerkers/coaches voor de peuteropvang en zij zijn samen verantwoordelijk voor alle peuteropvanggroepen. Dit heeft als voordeel dat zij samen kunnen overleggen en ook gemakkelijk op verschillende dagen aanwezig kunnen zijn op de groepen (sommige dagen zijn drukker). Zij krijgen zo een goed beeld van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en bepalen samen welke stappen er ondernomen moeten worden om de kwaliteit te vergroten.

Verschillende taken

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach heeft veel verschillende taken. Bij SkippyPepijn is ervoor gekozen om een groot deel van de beschikbare uren te besteden aan coaching on the job voor de pedagogisch professionals op de groepen. Zo is de pedagogisch beleidsmedewerker/coach extra aanwezig op de peuteropvang-groepen om coaching te verzorgen. Onze speerpunten binnen de coaching zijn te vinden in het (VE) coachplan. Hierin staat ook beschreven hoeveel uur de pedagogisch beleidsmedewerker/coach kan besteden per locatie (zie figuur 1 hieronder). Dit is echter niet alleen afhankelijk van het aantal VE-kinderen op de groep, maar er wordt goed gekeken naar het pedagogisch klimaat en de groepssamenstelling. Wanneer een groep meer aandacht nodig heeft, zal de pedagogisch beleidsmedewerker/coach hiervoor een periode extra aanwezig zijn. Uiteraard kunnen pedagogisch professionals ook zelf aangeven dat zij meer ondersteuning wensen. De extra ondersteuning op de groepen zorgt ervoor dat de pedagogisch professionals meer handvatten krijgen op het gebied van educatief en pedagogisch handelen en dit zal de kwaliteit van de voorschoolse educatie op onze peuteropvang-groepen ten goede komen.

Daarnaast worden de uren van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach ingezet om meer aandacht te hebben voor het opbrengstgericht werken. Er wordt kritisch gekeken naar formulieren die de peuteropvang-groepen gebruiken om te plannen en evalueren om dit zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach gebruikt hierbij de ervaringen van de pedagogisch professionals om hen zo goed mogelijk te ondersteunen in het opbrengstgericht werken. Door het proces doelmatig en planmatig handelen te versoepelen zal de educatieve en pedagogische kwaliteit op onze groepen toenemen en dit versterkt de kwaliteit van de voorschoolse educatie.

Tot slot worden de uren van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach bij SkippyPepijn ingezet om meer begeleiding te bieden aan kinderen met een extra zorgbehoefte. Niet alleen is er meer tijd om te

observeren op de groepen en pedagogisch professionals te ondersteunen door extra tips en handvatten te verstrekken, maar er wordt ook veel aandacht geschonken aan het contact met JGZ, VSMW, eventuele andere externe hulpverlening en de Intern Begeleider/Kwaliteitsondersteuner van de toekomstige school. Dit zorgt ervoor dat het kind de best mogelijk begeleiding krijgt op de voorschoolse voorziening en dat er veel aandacht is voor de start op de basisschool of een eventuele andere plek.

Figuur 1: Ureninzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

SkippyPepijn verzorgde op 1 januari 2026 de opvang van 65 kinderen met een VE-indicatie.

Ureninzet op jaarbasis: 65 x 10 uur = 650 uur

PO vestiging	Aantal kinderen met VE-indicatie
PO Quokka	7
PO Kowari	12
PO Koala	15
PO Wallaroe	9
PO Wombat	3
PO Koeskoes	10
PO Klauterbeer	6
PO Monito	3
Totaal	65

3. KWALITEIT VAN DE EDUCATIE

3.1. Het aangeboden programma

Brede ontwikkeling van kinderen

De peuteropvang richt zich op de brede ontwikkeling van kinderen, waarbij het er om gaat dat kinderen zich ontwikkelen tot competente personen. Het vermogen om te denken, te voelen en te handelen helpt kinderen om greep te krijgen op de (sociale) wereld om hen heen en daarin hun plek te vinden. Het helpt hen ook om hun persoonlijke competenties te kunnen ontwikkelen, zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei type situaties en problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Bij jonge kinderen zijn exploratie en spel de belangrijkste middelen om grip te krijgen op hun omgeving. Wanneer het kind zich veilig voelt, is het emotioneel vrij om de wereld om zich heen spelenderwijs te ontdekken, te exploreren en zich te ontwikkelen. De pedagogisch professionals, het programma én een krachtige speelleeromgeving spelen hierbij een belangrijk rol.

Uk & Puk: een integraal VE-programma

Uk & Puk is gericht op het bevorderen van de totale ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar en daarmee op het vergroten van de kans op een fijne en succesvolle tijd op de basisschool. Via spel en interactie wordt onder andere de taalontwikkeling van de kinderen gestimuleerd. De aanpak bestaat voornamelijk uit spel- en taalroutines in de groep en het in kleine groepjes stimuleren van spel en taal in de zone van naaste ontwikkeling. In de spelactiviteiten is ook aandacht voor de motorische - en ontluikende rekenontwikkeling van kinderen. Uitgangspunt is dat kinderen taal, sociale, cognitieve en motorische vaardigheden leren door samen met andere kinderen te spelen en door de begeleiding van meespelende, sensitieve en responsieve pedagogisch professionals. Het programma zorgt er ook voor dat kinderen in de groep gaan ontdekken en stimuleert de zelfredzaamheid. Uitgebreide informatie over het programma en de toepassing binnen SkippyPepijn is opgenomen in bijlage 2.

Werken met een doelgerichte planning

Elke locatie van de peuteropvang hanteert een jaarrooster met VE-thema's die gedurende het schooljaar aan bod komen. Per thema is het VE-activiteitsaanbod in een planning uitgewerkt. Binnen alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. De pedagogisch professionals volgen de kinderen actief in hun ontwikkeling en stimuleren de kinderen in sociale vaardigheden, de taal, motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling (o.a. de ontluikende rekenontwikkeling). De planning dient als leidraad voor het activiteitsaanbod, maar kan waar nodig gedurende de weken bijgesteld worden, wanneer blijkt dat een activiteit en de daarbij behorende doelen meer of minder aandacht nodig heeft voor de ontwikkeling van de kinderen in de groep. Ook de betrokkenheid van de kinderen bij de activiteiten speelt daarbij een rol. Kinderen doen de meeste leerervaringen op als ze zich betrokken voelen, ofwel als de activiteit goed aansluit en hen aanspreekt.

Activiteitsaanbod en differentiatie

Per thema starten we met 'eenvoudige' basisactiviteiten die het thema voor de kinderen herkenbaar neerzet. Gedurende het thema vindt een opbouw in moeilijkheidsgraad plaats. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie of per kind en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De pedagogisch professional benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze met een passend activiteitsaanbod. (VE-)kinderen die niet goed mee kunnen komen worden in kleine groepjes of individueel extra gestimuleerd. Ook vindt voor deze groep herhaling van activiteiten, begrippen, woorden en inoefenen van vaardigheden plaats.

Planmatige begeleiding (VE)kinderen

In de themaplanning is inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema opgebouwd is, welke doelen er gesteld zijn en op welke wijze er aandacht is voor de zorg en de begeleiding van de (VE) kinderen. Dit kan in kleine groepjes, individueel of in de grote groep, door bijvoorbeeld extra uitleg, extra te herhalen of verbindingen te maken met de kinderen van de ene situatie naar de andere situatie. Voor VE-kinderen is er altijd extra aandacht voor de taalontwikkeling. Voor VE-kinderen die op één of meerdere ontwikkelingsgebieden een stagnering in hun ontwikkeling laten zien, maken wij een individueel stimuleringsplan (VE-ontwikkelingsplan). Met een plan van aanpak voor de te stimuleren ontwikkelingsgebieden en evaluatiemomenten.

Evaluatie

De planning en uitvoering van de thema's evalueren wij samen met de pedagogisch professionals op onder andere effectiviteit (beoogd doel) en betekenisvolheid voor de kinderen. Inhoud, aankleding van het thema en werkwijze worden waar nodig bijgesteld voor het volgende schooljaar. Ook lopende het thema kunnen bijstellingen plaats vinden. Het evalueren van het dagelijks handelen van de pedagogisch professionals, maakt onderdeel uit van de nabespreking van de peuteropvang-ochtend op groepsniveau. Via coaching op de werkvloer ontvangen pedagogisch professionals feedback op hun handelen, wat eveneens kan leiden tot bijstelling van dagelijkse routines, de werkwijze op de groep of de aanpak voor individuele kinderen.

Boekenpret

Als aanvulling op Uk & Puk werkt SkippyPepijn met Boekenpret. We werken hierbij nauw samen met bibliotheek Oostland. Boekenpret is een methode om jonge kinderen en hun ouders te laten ontdekken dat je veel plezier kunt beleven aan voorlezen. De bedoeling is de taalontwikkeling te bevorderen van jonge kinderen ter voorkoming van achterstanden. Dit in het kader van de voorschoolse educatie (VE). Passend bij een Uk & Puk-thema wordt een boekenpretkist ingezet. Hierin staat één boek centraal met daarbij een aantal overige boeken en voorwerpen rond het thema. Het centrale boek wordt meegegeven aan alle peuters om thuis met hun ouders te lezen. Ook op de peuteropvang lezen we het boek voor met de vertelplaten van het Kamishibai vertelkastje.

3.2. Het pedagogisch klimaat en de speelleeromgeving

Het pedagogisch klimaat omvat alle omgevingsfactoren die bijdragen aan het welbevinden van het kind, zodat het kind kan groeien en zich verder kan ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan veiligheid, acceptatie, betrokkenheid, positieve interacties ook tussen kinderen onderling en ondersteuning.

Wij werken met de vier pedagogische basisdoelen:

- het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
- het bevorderen van persoonlijke competenties van kinderen;
- het bevorderen van sociale competenties van kinderen;
- socialisatie door overdracht van waarden en normen.

De zes interactievaardigheden van Riksen-Walraven geven invulling aan ons dagelijks handelen op de groep.

Sensitieve responsiviteit

Allereerst is de pedagogisch professional sensitief: de beroepskracht is gevoelig voor de signalen die de peuter uitzendt. De pedagogisch professional probeert aan te voelen en te begrijpen wat de peuter wil, doet of bedoelt. Daarnaast is de professional responsief: er wordt positief gereageerd op de signalen van de peuter. De pedagogisch professional reageert op het niveau van het kind, non-verbaal of verbaal, als een kind aandacht vraagt en laat hiermee beschikbaarheid zien. De pedagogisch professional heeft een luisterende houding, gaat in op wat een kind te vertellen heeft, of het initiatief dat het kind neemt. De pedagogisch professional toont interesse in de beleavingswereld van het kind, gaat in op specifieke gebruiken van het kind en benadert het kind op kind ooghoogte. De peuter voelt zich hierdoor

gewaardeerd, begrepen en serieus genomen. Dit vormt een goede basis om te gaan exploreren in de groepsruimte.

Respect voor de autonomie van het kind

De pedagogisch professional heeft een voorbeeldfunctie en gaat respectvol met iedere peuter en ouder om, onafhankelijk van de (culturele) achtergrond van de peuter of ouder. Ieder kind in de groep is belangrijk en welkom. Geen kind mag buitengesloten worden door de volwassenen of de kinderen onderling. De pedagogisch professional handelt professioneel, is sensitief en responsief, hanteert correct taalgebruik en past de pedagogische cirkel toe. In de omgang met elkaar hanteren we een positieve benadering, onder andere door het positieve gedrag van een peuter concreet te benoemen en complimenten te geven. De pedagogisch professional heeft veel aandacht voor de autonomie van het kind en stimuleert het kind in zelf ontdekken, zelf doen en zelf of met elkaar oplossingen bedenken. De pedagogisch professional is zich bewust van zijn/haar handelen en gedrag en realiseert zich dat peuters dit handelen of gedrag kunnen imiteren. Daarnaast is de pedagogisch professional een voorbeeld voor ouders en ook dit vraagt bewustzijn van eisen handelen en gedrag. Teamleden binnen de Peuteropvang spreken elkaar positief aan op hun gedrag en reflecteren regelmatig op hun eigen handelen.

Structureren en grenzen stellen

De pedagogisch professional creëert een veilige, uitnodigende en krachtige speel/leeromgeving waar de peuters graag komen en zich prettig voelen. De peuter wordt geaccepteerd zoals hij/zij is en geleerd zich aan een aantal regels voor het samen spelen en het omgaan met spel materiaal te houden. Kinderen leren te benoemen naar elkaar wat ze fijn en niet fijn vinden en krijgen daartoe symbolen of gebaren aangereikt, die het benoemen ondersteunen. Zo zorgen wij met elkaar voor een fijn pedagogisch klimaat.

Omgangsregels waar we kinderen mee vertrouwd maken zijn onder andere:

- luisteren naar elkaar;
- wachten op onze beurt/het leren delen;
- zeggen het als we iets fijn of niet fijn vinden (of maken dit duidelijk met een gebaar of symbool);
- ruimen spelmaterialen samen op;
- vragen om spelmaterialen en pakken het niet van elkaar af;
- gooien niet met spel materiaal;
- lossen problemen in het spel met elkaar op (met ondersteuning van de pedagogisch professional).

De pedagogisch professional hanteert op een respectvolle en consequente wijze de gedragsgrenzen, bespreekt deze met de kinderen en geeft inzicht in oorzaak en gevolg (als je met de blokken gooit, kan er een blok tegen het hoofd van ... komen). Oudste peuters stimuleren wij om na te denken over 'wat gebeurt er als ...', zodat de peuters zelf inzicht verwerven in waarom iets niet kan of niet prettig is voor een ander. We werken er naar toe om kinderen zelf situaties op te laten lossen met ondersteuning van de volwassenen. Bij de jongste peuters proberen wij de aandacht te verleggen door hem/haar af te leiden en een alternatief aan te bieden en/of uitleg te geven over waarom iets niet kan of mag.

Door het markeren van terugkerende elementen in het dagprogramma (bijvoorbeeld het zingen van een bepaald liedje bij het opruimen) ervaren kinderen voorspelbaarheid en weten ze wat er op dat moment van hen verwacht wordt.

Praten en uitleggen

Het brein van alle jonge kinderen is uitermate receptief voor het ontwikkelen van taalbegrip en taalgebruik. Kinderen leren taal door een combinatie van drie aspecten: taalaanbod (in de omgeving), taalproductie (door het kind) en feedback op het taalgebruik door de volwassenen om hen heen. Een pedagogisch professional die een rijk taalaanbod biedt, stimuleert de taalontwikkeling van de kinderen op de groep. Daarom is het zo belangrijk om alle interacties met kinderen voortdurend te

begeleiden met taal. Jonge kinderen leren taal door te communiceren met volwassenen en met andere kinderen. Praten en uitleggen en daarbij vooral zorgen voor interactie met het kind is belangrijk, want op deze manier leren de kinderen:

- taal te begrijpen en zelf te gebruiken;
- hun gevoelens, eigen wil en handelingen onder woorden te brengen;
- de wereld om zich heen te begrijpen;
- over samen leven en elkaar begrijpen.

Bevorderen van de interactie met en tussen kinderen onderling

Interacties met en tussen kinderen stimuleren is een belangrijk onderdeel van het werken met peuters. Het is belangrijk voor onder andere het pedagogisch klimaat in de groep, voor het leren luisteren en verwoorden, voor de woordenschatontwikkeling, de taaldenkontwikkeling, leren van elkaars ideeën en oplossingen en voor het samen spelen. De pedagogisch professional speelt hierbij in de peuterperiode een belangrijke stimulerende rol.

Het stimuleren van de ontwikkeling is nader uitgewerkt onder het kopje educatief handelen. Alle zes de interactiestrategieën grijpen in elkaar en zijn van invloed op de kwaliteit van het pedagogisch en educatief handelen.

Een speelleeromgeving passend bij de ontwikkeling, interesses en spelbehoeftes

Jonge kinderen willen de wereld om zich heen ontdekken. Wij bieden de kinderen een veilige, gestructureerde, stimulerende en betekenisvolle omgeving aan. De groepsruimte is ingedeeld in speelhoeken waarin kinderen kunnen spelen, ontdekken en experimenteren, alleen of samen met leeftijdsgenootjes. Uitgangspunt is om in de ruimte gebruik te maken van voor de peuters aanspreekbare materialen. Deze materialen nodigen uit tot rijk en gevarieerd spel, waarin kinderen zich verder kunnen ontwikkelen. Voor het ene kind kan dit op een bepaald moment constructiemateriaal zijn of een garage met autootjes. Voor het andere kind poppen met bijpassende attributen (rollenspel), puzzels of een grote bak vol met verzamelde doppen om mee te vullen en legen of te sorteren.

De inrichting van de groepsruimte verandert met het thema mee. Zo kunnen er wisselhoeken zijn zoals: een winkel, een ziekenhuis of dierenpraktijk, een dierentuin, een restaurant, etc. Ook de kinderen/ouders worden uitgenodigd om, in het kader van een thema, materialen van thuis mee te nemen. Spelenderwijs wordt zo de inrichting, bij voorkeur samen met de kinderen, steeds aangepast aan het thema, de interesses en behoeftes van de kinderen. Naast de basisuitrusting wordt extra materiaal toegevoegd om bepaalde ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Dit kan ontwikkelingsmateriaal zijn (bijvoorbeeld een sorteerspel: kleuren en vormen of groot en klein) of andersoortige materialen (natuurmateriaal, kleine beestjes of poppetjes, doosjes) die de interesse van kinderen op roepen om spontaan te gaan sorteren, te tellen of te benoemen.

De omgeving is taal- en spel-uitlokkend: speelhoeken en materialen zijn veelal gelabeld met plaatjes en teksten enerzijds om ordening te bieden (houvast bij het pakken en opruimen van materialen), anderzijds om kinderen vertrouwd te maken met afbeeldingen, letters en pictogrammen in het kader van de ontluikende geletterdheid.

Voor VE-doelgroepkinderen is het extra belangrijk om zo veel mogelijk verschillende spelervaringen met concreet materiaal op te kunnen doen in een voor hen betekenisvolle situatie. Materialen worden door pedagogisch professionals bewust ingezet om spel uit te lokken, zodat kinderen specifieke vaardigheden kunnen oefenen en hun kennis/woordenschat/getalbegrip kunnen verrijken. Bij VE-doelgroepkinderen of zorgkinderen kan het in het begin nodig zijn om de materialen te doseren om te leren hoe hier mee om te gaan (sommige kinderen zijn thuis weinig spelmaterialen gewend) of te zorgen dat kinderen gefocust blijven en hun spelervaringen stap voor stap kunnen uitbreiden. Dit betekent dat er ook in kleine (VE) groepjes buiten de groepsruimte (als hiervoor op de locatie ruimte is) gewerkt wordt om

kinderen vertrouwd te maken met specifiek materiaal of extra ervaring (vaardigheden) op te laten doen. Soms ook ter voorbereiding op groepsactiviteiten, zodat kinderen in de groep beter mee kunnen komen of een actievere inbreng kunnen hebben (pre-teaching). Materialen rouleren in de groepen, om te zorgen dat er voor ieder kind passend (bij behoefte, interesse en ontwikkeling) materiaal is en nieuwe spelimpulsen plaats kunnen vinden. Themakisten zijn in de loop der jaren opgebouwd, zodat passende gebruiksmaterialen de thema's voor de kinderen snel laten leven. Jaarlijks is er budget beschikbaar om nieuw materiaal aan te schaffen.

De buitenruimte wordt vooral benut voor de grove motoriek en is voorzien van klim- en klautermateriaal, een zandbak, fietsjes en karren, sjouwmaterialen, ballen, hoepels etc. Kinderen kunnen daarmee vrij spelen (spel naar eigen keuze), waarbij de pedagogisch professionals observeren, inspelen op wat ze zien en het spel uitbreiden door het toevoegen van extra materialen of door mee te spelen. Spelvormen worden ingezet om de motoriek te stimuleren en het groepsgevoel te versterken. Bij mooi weer kunnen kinderen het materiaal van binnen buiten gebruiken op kleden of picknicktafels, tenten bouwen of spelen in badjes met water. De natuurmaterialen die in de seizoenen aanwezig zijn, zijn objecten voor spel, ontdekken en experimenteren. SkippyPepijn werkt aan een gezonde en duurzame kinderopvang, waarbij zowel de buiten- als binnenruimte van steeds meer groen voorzien wordt.

3.3. Het educatief handelen

Jonge kinderen leren spelenderwijs, ze zijn van nature gericht op leren en ontdekken. Ze hebben een natuurlijke drang om zich verder te ontwikkelen en de wereld om zich heen ontdekkend eigen te maken. Kinderen leren vanuit betrokkenheid bij de dingen/mensen om hen heen en leren met al hun zintuigen door te observeren, na te doen, eigen spel te creëren, samen te spelen, etc. De pedagogisch professionals vervullen daarbij een actieve rol door kansen voor ontdekkend leren te creëren, kansen te zien en kansen te grijpen door de dag heen. Ook door speel-/leerervaringen uit te lokken door het creëren van een uitdagende speelleeromgeving, die mee verandert met het thema en de interesses van kinderen. De pedagogisch professionals bereiden voor iedere ochtend een programma voor passend bij het actuele thema van Uk & Puk, de interesses van de kinderen en hun ontwikkelingsbehoeften op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en de fijne en grove motoriek. Accenten kunnen per dag/periode verschillend liggen.

Afstemmen van het educatief handelen van pedagogisch professionals op elkaar

Pedagogisch professionals die samenwerken op de groep, stemmen het handelen op elkaar af. Zij handelen volgens de visie en de afspraken die vastgelegd zijn in het pedagogisch- en het VE-beleidsplan. De pedagogische cirkel is daarbij een visueel hulpmiddel. Per thema maken zij een keuze in het specifieke activiteiten aanbod (passend bij de groep kinderen) en verdelen zij de taken. De pedagogisch professionals observeren de kinderen tijdens hun spel/activiteiten waardoor zij weten wat ieder kind nodig heeft om een stapje verder te komen in zijn/haar ontwikkeling. De vorderingen en informatie uit de observaties van de kinderen noteren ze in het kinddossier of in de Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar. Tijdens teamvergaderingen bespreken zij de ontwikkelingen en vorderingen van de kinderen en stemmen hun educatief handelen en keuze van activiteiten hier op af. Ook resultaten van coaching op de groep worden met elkaar besproken met als doel om van elkaar te leren.

Afstemming op niveau en interesse verschillen tussen kinderen

Bij de themaplanning en uitvoering besteedt de pedagogisch professional aandacht aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch professional speelt mee zonder het spel van kinderen over te nemen en laat zien dat ze beschikbaar is. Via de zone van de naaste ontwikkeling worden de kinderen uitgedaagd om iedere keer een stapje verder te zetten in hun ontwikkeling. Er wordt gewerkt in de grote groep, in kleine groepjes, of één op één om de ontwikkeling te stimuleren en te volgen.

3.4. Stimuleren van de vier ontwikkelingsgebieden

Specifieke aandacht is er door de dag heen voor de vier ontwikkelingsgebieden tijdens **alle** onderdelen van het dagschema. Per ontwikkelingsgebied is aangegeven hoe de pedagogisch professional kinderen stimuleert ofwel vorm geeft aan haar pedagogisch en educatief handelen.

Sociaal emotionele ontwikkeling en persoonlijke competenties van kinderen

De pedagogisch professional stimuleert de sociaal emotionele ontwikkeling door:

- nabijheid, beschikbaarheid en veiligheid te bieden aan kinderen;
- aandacht te besteden aan de wen-fase, die voor ieder kind verschillend kan zijn qua intensiteit en duur;
- structuur te bieden, te werken met een vast dagschema en dagelijks terugkerende routines;
- vooruit te kijken met kinderen met behulp van dagsritmekaarten, zodat kinderen kunnen anticiperen op wat komen gaat;
- het zorgen voor voldoende spelmaterialen, zodat jonge kinderen in de beginfase naast elkaar kunnen spelen met (zelfgekozen) materialen;
- kinderen vertrouwen en zelfvertrouwen te geven en te geloven in de eigen ontwikkelingskracht;
- binnen een veilige omgeving kinderen te stimuleren zich te ontwikkelen en hun eigen grenzen te verleggen;
- de autonomie van kinderen te respecteren en ruimte te geven aan eigen initiatieven/keuzes;
- zelfstandigheid bij kinderen te bevorderen door kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen en ze te begeleiden in wat ze nog (net) niet kunnen;
- kinderen te leren respect te hebben voor elkaar, rekening te houden met elkaar, elkaar te helpen en te zorgen dat ieder kind zijn eigen plekje vindt in de groep;
- kinderen te betrekken bij elkaar (reageren op elkaar, vragen stellen aan elkaar, emoties benoemen) om ze een groepsgevoel te geven;
- te werken aan een groepsklimaat waarbij kinderen zich veilig en geaccepteerd voelen, plezier beleven in het samen spelen en durven te exploreren;
- het bevorderen van het actief samen spelen, samen praten en delen door (kleine) groepsactiviteiten te doen of gesprekjes te voeren;
- situaties uit te lokken waarbij samenwerken nodig is of kinderen samen 'moeten' delen of om de beurt iets kunnen doen;
- problemen in het (samen)spel waar mogelijk door de kinderen zelf op te laten lossen of met enige hulp gericht op het de kinderen zelf te laten bedenken van oplossingen (stimuleren van aanpakgedrag/oplossingsgericht handelen en bevorderen van hun doorzettingsvermogen).

Taal

De pedagogisch professional stimuleert de taalontwikkeling door:

- het verwoorden van haar eigen handelen en het handelen van de kinderen;
- kinderen uit te nodigen om zelf te verwoorden wat ze doen, gedaan hebben of gaan doen (plannetjes maken) of emoties te verwoorden;
- kinderen te laten reageren op elkaar om onderlinge interacties (taal) te bevorderen;
- kinderen te laten reflecteren op wat ze aan het doen zijn, gedaan hebben of gaan doen;
- vragen af te stemmen op het taal-denkniveau van de kinderen (gesloten en open vragen) en de kinderen voldoende reactie tijd te geven;
- vervolgvragen stellen aan kinderen die al taalvaardig zijn;
- verbanden te leggen tussen oorzaak en gevolg door vragen te stellen zoals: 'wat gebeurt er als...';
- dagelijks voor te lezen in kleine groepjes of in de kring, gebruik te maken van symbolen en pictogrammen, de letters van hun eigen naam benoemen om belangstelling voor geschreven taal te wekken (ontluikende geletterdheid);
- liedjes te zingen, kinderen eigen liedjes te laten bedenken, klank en rijmspelletjes te doen;

- een probleem te creëren om het taal-denken te bevorderen door kinderen naar mogelijke oplossingen te vragen;
- kinderen laten ontdekken dat er meerdere oplossingen mogelijk zijn en samen een oplossing kiezen;
- de speelleeromgeving te labelen met plaatjes of pictogrammen;
- de speelleeromgeving taal uitlokkend te maken door de aanwezigheid van boeken, teken/schrijfmateriaal en gebruiksartikelen.
- Het aanbieden van de eerste 50 woorden in het Nederlands in een betekenisvolle context, voor kinderen die het Nederlands nog helemaal moeten leren.

Omgaan met meertaligheid

Bij de peuteropvang is het Nederlands de voertaal. Het taalaanbod is in het Nederlands, zodat alle kinderen hiermee in aanraking komen en deze taal kunnen verwerven. Heeft een kind één of meer andere thuistalen, dan wordt daar door de pedagogisch professionals positief op gereageerd. De thuistaal is een wezenlijk onderdeel van de identiteit van het kind en zijn of haar ouders en verdient alleen daarom al waardering. De thuistaal is van belang om te kunnen blijven communiceren met familieleden. Daarnaast is bekend dat meertalig opgroeien een positief effect heeft op de hersenen en de executieve functies. Hoewel het verwerven van het Nederlands in het begin wat langzamer kan verlopen, is het op de langere termijn een waardevolle verworvenheid als een kind meerdere talen kan begrijpen en zich in meerdere talen kan uitdrukken. Ouders worden gestimuleerd om in hun moedertaal voor te lezen, uit te leggen en gesprekjes te voeren met hun kind, omdat zij zich in deze taal het beste kunnen uitdrukken en hun kind een rijk taalaanbod kunnen bieden. Bij de peuteropvang mogen ouders in hun moedertaal communiceren met hun kind, maar ze kunnen er ook voor kiezen om in deze Nederlandstalige omgeving over te schakelen op het Nederlands.

Ontluikend rekenen en ervaring op doen met rekenkundige begrippen

De pedagogisch professional stimuleert het rekenen en de rekenkundige begrippen door:

- telliedjes te zingen en te tellen met de kinderen als onderdeel van een spel (getalbegrip) of tijdens de kring;
- materialen aan te bieden waarmee kinderen kunnen sorteren op één of meerdere eigenschappen;
- kinderen ervaringen op te laten doen met: passen en meten, wegen, zinken en drijven, vullen en legen;
- kinderen ervaring op te laten doen met (eerlijk) verdelen van spelmaterialen of voedsel;
- gesprekjes te voeren over verhoudingen naar aanleiding van een boek, een gebeurtenis of een spel;
- de klok en de kalender te bespreken;
- kinderen ruimtelijke ervaringen op te laten doen door het verkennen van het eigen lichaam, het bouwen met blokken of grote dozen, meetkundige begrippen te benoemen, driedimensionale knutselwerken;
- om te gaan met getalssymbolen;
- kinderen verschillende vormen te laten ervaren en herkennen en spelervaring mee op te laten doen.
- patronen laten ontdekken en maken;
- gesprekjes te voeren over hun leeftijd, huisnummer, aantal knuffels in de klas, etc.;
- speelleeromgeving in te richten met een winkel of restaurant, kledingwinkel;
- inspelen op kansen die zich door de dag heen voordoen om met getalsbegrip, verhoudingen, volgorde of hoeveelheden bezig te zijn.

Motoriek

De pedagogisch professional stimuleert de fijne en grove motoriek door:

Binnen:

- spelmaterialen aan te bieden, waarmee peuters de fijne motoriek kunnen oefenen: puzzelen, tekenen, verven, knutselen, bouwen met constructiemateriaal, scheuren of knippen, magneten om kleine voorwerpen te pakken, kralen rijgen, pincetten, insteek mozaïek, poppen aankleden, kleine autootjes in de garage rijden etc.;

- vormende materialen aan te bieden: speeldeeg, klei, kinetisch zand, zand en water tafel (vullen en legen), etc.;
- spelletjes te doen voor de fijne mondmotoriek: klanken maken, blazen;
- bordspelletjes te spelen met pionnen en dobbelsteen;
- kleine steentjes, schelpen, doppen of andere materialen laten sorteren.

Buiten:

- spelmaterialen aan te bieden waarmee peuters hun grove motoriek kunnen oefenen: schommelen glijden, klimmen, fietsen, kruipen, sjouwen, tenten bouwen, etc.;
- spelvormen aanbieden, waarbij kinderen uitgedaagd worden om zich voort te bewegen op verschillende manieren: hinkelend, springend, kruipend, als een dier, etc.;
- kinderen laten spelen met zand en water en gebruik maken van de natuur: herfstbladeren verzamelen en sorteren, plantjes zien, etc.;
- circuits maken waar kinderen over en onderdoor moeten kruipen, met obstakels en uitdagingen.

4. OUDERS

Ouderbeleid

Ouders vertrouwen hun kind toe aan onze peuteropvang. Om peuters optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, heeft de peuteropvang een belangrijke taak naar peuters en ouders. Ouders zijn de belangrijkste opvoeders en blijven verantwoordelijk voor hun peuter. Informatie-uitwisseling, overleg en afstemming met betrekking tot de aanpak van de individuele peuter maken onderdeel uit van de dagelijkse werkwijze op de groepen. Veel ouders ervaren de informatie-uitwisseling, zowel over de ontwikkeling van hun peuter als over het activiteitenaanbod en het spelmateriaal, als extra ondersteuning. Door het laagdrempelige karakter leggen ouders vragen, zorgen en andere opvoedkwesties neer bij de pedagogisch professionals. Pedagogisch professionals bouwen een band op met ouders, vragen hoe het thuis gaat met het kind en stemmen verwachtingen over en weer af. Wanneer een vraag van een ouder betrekking heeft op de behoefte aan gerichte opvoedondersteuning dan heeft de pedagogisch professional de taak om de vestigingsmanager te raadplegen. Wanneer de pedagogisch professional en de vestigingsmanager er samen niet uitkomen kan er doorverwezen worden naar het pedagogisch advies team (PAT) van SkippyPepijn. Dit team kan eventueel toeleiden naar externe hulpverlening of het VSMW. Bij het signaleren van een achterstand in de taalontwikkeling of stagnatie in de brede ontwikkeling van een peuter bespreken de pedagogisch professionals hun zorgen met de ouders. Ze kunnen ook hiervoor de hulp inroepen van de pedagogisch adviseurs.

Uitgangspunten van het ouderbeleid

In een goed contact tussen pedagogisch professional en ouders is er wederzijds vertrouwen en sprake van goed partnerschap (samenwerking rondom het kind). Doel is dat alle ouders zich thuis voelen op de peuteropvang en zich vrij voelen om zaken rond de ontwikkeling van hun kind te bespreken.

Peuteropvang SkippyPepijn hanteert daarbij een aantal uitgangspunten:

- een open contact over en weer, aangezien dit de basis is voor de ontwikkeling van de peuter;
- delen van de zorg en de opvoeding met elkaar (partnerschap);
- respect voor de aanpak thuis en op de peuteropvang en voor elkaar. Erkenning van regels en grenzen die er thuis en in de groep zijn;
- respect voor de eigen taal en cultuur;
- ouders de ruimte geven om advies te vragen of te ontvangen over de ontwikkeling, verzorging en opvoeding;
- ouders de ruimte geven voor het invloed uitoefenen op de aanpak en omgang met hun kind;
- ouders de ruimte geven om hun wensen en hun kritiek aan ons over te brengen;

De contacten/informatie-uitwisseling tussen ouder en de pedagogisch professionals geven wij op verschillende manieren vorm gedurende de gehele peuterperiode.

Informatie vooraf over de peuteropvang en VE

Ouders oriënteren zich vaak vooraf op de mogelijkheden van de peuteropvang. Informatie met betrekking tot de peuteropvang is te vinden op de website van SkippyPepijn: www.SkippyPepijn.nl, met als motto 'Spelend wijs'. Informatie kan daarnaast ook in een gesprek of telefonisch verstrekt worden aan belangstellende ouders. Bij plaatsing is er extra aandacht voor informatieverstrekking aan ouders van kinderen met een VE-indicatie.

Plaatsing en kennismakingsgesprek

Ouders melden hun peuter aan bij de Peuteradministratie en kunnen een voorkeur voor een locatie aangeven. De peuter schrijven wij (onder voorbehoud) in op de gewenste locatie en ouders ontvangen informatie over wanneer hun kind geplaatst kan worden. Wanneer er een wachtlijst is, lichten wij de ouders hierover in en indien gewenst wijzen we door naar een andere locatie binnen de gemeente waar op dat moment geen wachttijd geldt. Enkele weken voordat wij de peuter daadwerkelijk plaatsen,

ontvangen de ouders een uitnodiging voor een kennismakingsgesprek met de mentor van hun kind. Tijdens het kennismakingsgesprek laat de mentor zich door de ouder(s) informeren over de ontwikkeling van het kind en alle overige informatie die de ouders willen delen. De mentor speelt in op vragen van ouders over het beleid van de organisatie en de (VE)werkwijze van SkippyPepijn. De mentor bespreekt de wederzijdse verwachtingen. Vervolgens licht de mentor de manier van werken toe. Dit gesprek kan tijdens een huisbezoek plaatsvinden of op locatie. Ouders krijgen de gelegenheid om een keer langs te komen om een eerste indruk te krijgen van het reilen en zeilen binnen de locatie.

Plaatsing met proefperiode

In sommige gevallen twijfelt de jeugdarts of de peuteropvang de juiste plek is voor een peuter om zich te ontwikkelen. Er zijn peuters die meer begeleiding nodig hebben dan er op onze peuteropvang-groepen geboden kan worden, bij wie het programma helemaal niet aansluit op de eigen ontwikkeling of die ook na een wenperiode niet gedijen in een groep met maximaal 16 peuters. De jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau geeft de twijfels van de jeugdarts door en dan plaatsen we de peuter met een proefperiode van 6 weken. Na deze periode wordt er gekeken of de peuter op zijn/haar plaats is binnen de VE of dat een andere instelling beter kan inspelen op de behoeften van de peuter.

Rekening houden met thuistaal

Tijdens het kennismakingsgesprek vraagt de mentor welke taal (of talen) er in de thuissituatie gesproken wordt en dit wordt geregistreerd. Tijdens de peuteropvang periode houden de pedagogisch professionals rekening met de thuistaal, gaan zij positief om met de thuistaal en tonen zij respect voor interacties tussen ouder en kind of kinderen onderling in de thuistaal. Daarnaast stimuleren zij de Nederlandse taal, zodat de kinderen binnen de peutergroep steeds meer en beter Nederlands gaan praten. Tevens is dit een belangrijke voorbereiding op groep 1 van het basisonderwijs. Pedagogisch professionals ondersteunen ouders en kinderen in het aanleren van de Nederlandse taal door middel van het meegeven van eenvoudige taal stimulerende opdrachtjes, liedjes en woordenkaarten met speelse ideeën voor thuis. Deze passen bij het thema en kunnen ondersteund worden door boek uit de Boekenpretkisten. De gemeente attendeert ouders op Nederlandse les voor volwassenen op locaties dichtbij huis.

Ouderbetrokkenheid bij het dagelijkse programma en de stimulering van de ontwikkeling van hun (VE) kind

Ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het leerproces van het kind. Ouders worden vanaf de eerste dag dat hun peuter deelneemt aan de peuteropvang betrokken bij de ontwikkeling van hun kind. Gestimuleerd wordt dat alle ouders deelnemen aan de activiteiten zoals beschreven in dit beleidsplan (intake, informatie uitwisseling bij brengen en halen, meespelen met het kind bij de dagelijkse inloop, peuterestafette besprekingen, themabijeenkomsten en tips toepassen voor thuis). Voorop staat dat ouders en pedagogisch professionals partners zijn bij het welbevinden en de ontwikkeling van de peuter. De gesprekken over de ontwikkeling van het kind hebben dan ook het karakter van elkaar wederzijds informeren en samen na te denken over de ontwikkeling van het kind en wat het kind daarvoor nodig heeft binnen de peuteropvang en thuis.

Ouders ontvangen gerichte informatie over de ontwikkeling van hun peuter door middel van oudergesprekken. Voor de kinderen met een VE-indicatie vinden er drie oudergesprekken plaats. De bespreking van de peuterestafette of de Ontwikkelingslijnen 0 – 4 jaar van hun kind is hierbij een vast punt. In deze gesprekken kunnen afspraken gemaakt worden over extra aandacht voor de ontwikkeling van het kind binnen de peuteropvang of thuis. Het streven is om gedurende het verblijf in de VE-groep de ouders ook tussentijds te informeren over de ontwikkeling van de peuter. Ouders zijn altijd vrij om tussentijds zelf een gesprek aan te vragen.

Voor ouders van VE-kinderen en zorgkinderen is extra aandacht. Deze ouders betrekken wij extra actief bij de ontwikkeling van hun kind door afstemmingsgesprekken over de omgang met het kind op de peuteropvang en thuis, hoe in te spelen op de interesses van de kinderen, informatie te geven over hoe kinderen ontdekkend en spelenderwijs leren en vooral hoe ontwikkelingsgebied(en) waarin het kind minder ver is te stimuleren op peuteropvang en thuis. Belangrijk is dat ouders de belangrijke rol van spel ervaren en weten hoe ze hun kind kunnen stimuleren binnen de mogelijkheden die zij hebben. Een huisbezoek kan hier onderdeel van uit maken, zodat de pedagogisch professional ook tips en adviezen kan geven passend bij de thuissituatie en het aanwezige spelmateriaal. Tips richten zich onder andere op 'hoe kinderen spelenderwijs meer betrokken kunnen worden bij de dagelijkse routines thuis' door kinderen bijvoorbeeld de tafel te laten dekken, mee te laten helpen tijdens het boodschappen doen, een voorleesritueel te bedenken, boekjes te lenen bij de bibliotheek en daar samen met je kind over te praten. Ouders gaan op die manier ontdekken dat eigenlijk van iedere situatie een speel-/leersituatie te maken is voor jonge kinderen.

Afstemming peuteropvang en thuis, als extra stimulering nodig is

Bij kinderen met een taalontwikkelingsachterstand of stagnatie in de ontwikkeling vindt extra afstemming plaats. Er kunnen in dit geval extra afspraken gemaakt worden over extra de begeleiding binnen de peuteropvang en thuis. Ouders kunnen ook extra uitleg krijgen over de VE-thema's, zodat ouders thuis aan de slag kunnen om de woordenschat van hun kind te vergroten. Ouders ontvangen hiervoor onder andere 'woordenlijsten' met speelse ideeën/spelletjes voor toepassing thuis. Zo nodig ontvangen ouders ideeën voor het stimuleren van de andere ontwikkelingsgebieden.

Betrokkenheid ouders niet vrijblijvend

De betrokkenheid van ouders en specifiek van VE-kinderen is niet vrijblijvend. De VE-kinderen nemen 4 dagdelen per week (960 uur in de periode van 2,5 tot 4 jaar) tegen een gereduceerd tarief deel aan de peuteropvang. Van VE-ouders wordt nadrukkelijk verwacht dat ze hun kind alleen bij ziekte thuishouden, op informatiebijeenkomsten en/of ouderavonden aanwezig zijn en tips/ideeën voor thuis uitproberen.

Bijeenkomsten voor ouders

SkippyPepijn verzorgt twee koffie-ochtenden voor (VE)ouders. Per locatie nodigen we de ouders uit om bijvoorbeeld informatie over een thema bij te wonen. De pedagogisch professional geeft kort uitleg over hoe het thema met de kinderen uitgewerkt wordt. Daarnaast krijgen ouders informatie over wat zij zelf met hun kind thuis met het thema kunnen doen. Het belang van samen iets doen met je kind, samen plezier beleven, het kind uitdagen in haar/zijn ontwikkeling komt aan bod. De ervaring is dat ouders zich daarna meer betrokken voelen bij het thema en er thuis makkelijker op in kunnen spelen. Tijdens deze bijeenkomsten kan ook een gastspreker uitgenodigd worden die ouders meer informatie geeft over een bepaald onderwerp. Daarnaast kan er ook een ouder-kindactiviteit worden gedaan.

De lokale oudercommissie en centrale ouderraad

Ouders kunnen ervoor kiezen om deel te nemen aan een lokale oudercommissie (LOC). De oudercommissieleden vertegenwoordigen alle ouders van de betreffende locatie(s).

De doelstelling van een oudercommissie is:

- de kwaliteit van de opvang te bewaken en te bevorderen door gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan de vestigingsmanager van de peuteropvang-locatie;
- de belangen van de kinderen en de ouders op de betreffende locatie zo goed mogelijk te behartigen.

Voor het goed functioneren van een oudercommissie is het belangrijk dat ouders weten wat er onder de andere ouders leeft en dat de oudercommissie ook informatie terugkoppelt naar de ouders.

Daarnaast is er een Centrale Ouder Raad (COR) waar bredere vraagstukken, die de hele organisatie

betreffen, besproken worden.

5. ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG

5.1 Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep

Binnen de peuteropvang van SkippyPepijn is veel aandacht voor het actief volgen en vastleggen van de ontwikkeling van kinderen. Pedagogisch professionals zijn hier in getraind en gecoacht en zien dit als een belangrijk onderdeel van hun werk met peuters. Pedagogisch professionals weten bij de start welke kinderen een VE-indicatie hebben en zijn voor deze groep kinderen extra alert op het volgen en begeleiden van de ontwikkeling. Iedere peuter ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, op zijn eigen manier, met eigen talenten en interesses. Bij de meeste peuters is er geen reden tot bezorgdheid, deze peuters ontwikkelen zich stapsgewijs of in sprongen en zie je letterlijk en figuurlijk groeien. Bij sommige peuters kunnen er bijzonderheden gesignaleerd worden of vragen ontstaan op het gebied van de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de sociaal emotionele ontwikkeling, het gedrag en de opvoeding thuis en het gehoor of het gezichtsvermogen. Vervolgens kan er gekeken worden of de peuter zich goed ontwikkelt, of de ontwikkeling een extra stimulans vraagt of juist een extra uitdaging (voor kinderen die voor zijn in hun ontwikkeling). Tijdige signalering van een eventuele achterstand, stagnatie in de ontwikkeling of opvallend gedrag is belangrijk om daar in de groep adequaat op in te kunnen spelen in afstemming met de ontwikkeling van het kind thuis. Wanneer dit niet het gewenste resultaat oplevert voor het kind of als er veel specifieke vragen/zorgen zijn bij de pedagogisch professionals of ouders, kan na overleg met de vestigingsmanager, aan het pedagogisch adviesteam (PAT) gevraagd worden om mee te denken over de ondersteuning voor het kind.

Observatie, registratie en vaststellen van de voortgang in de ontwikkeling als cyclisch proces

Alle pedagogisch professionals op de groep van het kind volgen de ontwikkeling van de peuters actief door te observeren, te registreren en het activiteitenaanbod en hun handelen (zo nodig) af te stemmen op hun waarnemingen. Ze doen dit voor ieder kind afzonderlijk, met extra aandacht voor VE-kinderen en zorgkinderen, maar kijken ook naar de groep als geheel. Bijzonderheden in de ontwikkeling (ontwikkeling stagneert of kind gaat juist met sprongen vooruit) bespreken zij met elkaar. Ze gaan na of er extra acties nodig zijn voor het specifieke kind, een programma-bijstelling nodig is of extra (ontdek/oefen)materiaal gewenst is. De uitkomsten legt de mentor van het kind vast in de persoonlijke rapportage op het niveau van het individuele kind of in de groepsrapportage.

SkippyPepijn heeft voor het observeren, volgen en vastleggen van de ontwikkeling van kinderen en hun activiteitenaanbod een serie op elkaar afgestemde observatie- en registratieformulieren ontwikkeld. Deze observatie- en registratieformulieren ondersteunen het bewust handelen van de pedagogisch professionals en dragen bij aan een cyclisch proces van plannen, uitvoeren, reflecteren op eigen handelen en evalueren (op kind- en groepsniveau) op basis waarvan vervolgacties gepland worden. Dit proces wordt ondersteund door de pedagogisch coaches. De pedagogisch professionals maken gebruik van de volgende formulieren:

- formulieren voor de themaplanning en registratie van de activiteiten op de groep;
- registratieformulieren voor het vastleggen van de ontwikkeling van de kinderen op individueel en groepsniveau en het bepalen van gewenste vervolgstappen. Een format voor een individueel ontwikkelplan voor VE-kinderen die op meerdere gebieden extra ondersteuning kan bieden; Dit geldt nog voor de peuters vanaf 3,5 jaar. Voor de jongere peuters wordt de registratie vanaf nu zoveel mogelijk gedaan in de Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar. Het individueel ontwikkelplan kan vorm krijgen binnen de aandachtspunten.
- formulieren voor het betrekken/afstemmen met de ouders t.b.v. de intake/het thuisbezoek bij de start en om ouders dagelijks te informeren over het dagprogramma van de groep en de leuke speel/leermomentjes. Dit gebeurt nu ook digitaal via het softwareprogramma Konnect, waar ouders voor hun groep/kind op in kunnen loggen.

Een overzicht van de observatie- en registratieformulieren en toelichting op het gebruik ervan zijn opgenomen in bijlage 3.

Het registreren draagt bij aan het bewust en planmatig handelen van de pedagogisch professionals, het actief volgen van de ontwikkeling van de kinderen en het plannen van vervolgacties om alle kinderen optimale ontwikkelingskansen te bieden. Dit is een continue proces van het moment dat de peuter binnenkomt tot de overdracht aan de leerkracht van de school waar het kind naar toe gaat. Tijdens de teamvergadering van de peuteropvang bespreken de pedagogisch professionals structureel het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen en de vervolgstappen die eventueel nodig zijn.

Peutervolgsysteem 'Peuterestafette' en 'Ontwikkelingslijnen 0 – 4 jaar'

Om in kaart te brengen hoe de ontwikkeling van de peuter verloopt, gebruikt de peuteropvang van SkippyPepijn het peutervolgsysteem 'Peuterestafette'. De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft een aantal jaar geleden bepaald dat alle grote organisaties voor kinderopvang en peuteropvang binnen de gemeente dit peutervolgsysteem gebruiken zodat de basisscholen zoveel mogelijk vergelijkbare informatie over hun nieuwe vierjarige leerlingen krijgen. Op twee of drie verschillende momenten in de peuterperiode worden de taalontwikkeling, de cognitieve ontwikkeling, de ontluikende rekenactiviteit, de motorische ontwikkeling, de zelfredzaamheid en het welbevinden van het kind beschreven in de peuterestafette. De peuterestafette vullen wij voor de reguliere kinderen in als de peuter ongeveer 2 jaar en 9 maanden en ongeveer 3 jaar en 9 maanden oud is en bespreken we met ouders. Voor VE-kinderen wordt de Peuterestafette 3x in de peuterperiode ingevuld en besproken, dit om met ouders dichterbij de ontwikkeling van het kind te zitten en bij te kunnen sturen mede op basis van informatie van ouders. De ontwikkeling van het kind thuis is een expliciet gesprekspunt evenals vragen van de ouders zelf. Ouders tekenen dat ze de peuterestafette gezien en besproken hebben. De pedagogisch medewerker stuurt de ingevulde peuterestafette naar de basisschool, tenzij de ouders daar schriftelijk bezwaar tegen maken. VE-ouders zijn verplicht om daarmee akkoord te gaan. Afspraken met ouders of met collega pedagogisch professionals die voortvloeien uit de drie peuterestafettes, bijvoorbeeld over de aanpak van een kind of extra ondersteuning, worden genoteerd en geëvalueerd gedurende de peuterperiode. De laatste Peuterestafette is voor de leerkracht waardevolle informatie voor een goede start van het kind op de basisschool. Bij VE-kinderen vindt een warme overdracht plaats tussen de peuteropvang en de basisschool. Zo werken we samen aan een doorgaande ontwikkelingslijn. In 2026 gebruiken we de Peuterestafette alleen nog voor de kinderen die op 1 december 2025 minimaal 3,5 jaar oud waren.

Om te volgen hoe de ontwikkeling van de peuter verloopt, gebruikt de peuteropvang van SkippyPepijn voor alle jongere peuters de digitale observatiemethode 'Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar' van de Gouwe Academie. Ieder half jaar verschijnen er nieuwe observatiepunten over de sociaal- emotionele ontwikkeling, de motoriek, de taalontwikkeling en de ontluikende rekenontwikkeling. De observatiepunten geven een opbouw in ontwikkeling weer. De pedagogisch professional observeert en registreert regelmatig wat het kind al laat zien in de groep. Bij het registreren is zichtbaar wanneer dit observatiepunt wordt verwacht en er is bij een aantal observatiepunten uitleg over hoe dit ontwikkelingsgebied extra gestimuleerd kan worden wanneer een kind dit nog niet laat zien. Ook wanneer een kind zich op een of meerdere ontwikkelingsgebieden sneller ontwikkelt, wordt dit zichtbaar. Zo weet de pedagogisch professional ook welke kinderen meer uitdaging nodig hebben. Rond de verjaardag van een kind wordt er een formulier gemaakt, dat met ouders gedeeld wordt. Ouders worden daarna uitgenodigd voor een 10-minutengesprek.

Het laatste formulier wordt rond 45 maanden gemaakt, zodat er voldoende tijd is om het met school te delen voordat het kind daar start. Ouders kunnen hier vanaf de derde verjaardag van het kind toestemming voor geven.

Kindbesprekingen

Pedagogisch professionals kennen de (doelgroep)kinderen die extra zorg/stimulans nodig hebben. Het welbevinden en de ontwikkeling van deze kinderen bespreken wij structureel in de kind-besprekingen. Alle teamleden van de groep van het kind houden hierdoor zicht op de ontwikkeling van deze kinderen en bespreken samen welke hulp of extra begeleiding gewenst is. De pedagogisch professionals, en in het

bijzonder de mentor van het betreffende VE-/zorgkind, waakt over de ingezette begeleiding en signaleert als een en ander niet goed verloopt voor het kind of de ouders. De mentor onderneemt waar nodig actie. Dit gebeurt in samenspraak met de pedagogisch adviseur en ook de vestigingsmanager ontvangt informatie. De vestigingsmanager heeft de eindverantwoordelijkheid. Acties en begeleidingsafspraken worden geëvalueerd en worden zo nodig bijgesteld of geïntensiveerd bij onvoldoende resultaat.

Advies bij zorg

Bij zorgen kunnen de pedagogisch professionals na overleg met de vestigingsmanager advies vragen aan de pedagogisch adviseur of een zorgmelding doen bij het pedagogisch adviesteam (PAT). Meestal volgt er op een zorgmelding een observatie in de groep en krijgen de pedagogisch professionals adviezen over hoe ze het kind het beste kunnen begeleiden in de groep. Afhankelijk van de situatie bespreken de pedagogisch professionals zelf de zorgen en adviezen met de ouders, of betrekken zij de pedagogisch adviseurs uit het pedagogisch adviesteam hierbij. Als externe hulp nodig blijkt, wordt dit met de ouders besproken. De peuteropvang kan niet zelf doorverwijzen, maar de pedagogisch adviseurs kunnen wel de weg wijzen aan ouders en eventueel de eerste contacten leggen. Een goede beschrijving door hen van het gedrag of de ontwikkeling, kan richting geven in het vervolgtraject.

Pedagogisch adviesteam

De leden van het pedagogisch adviesteam volgen ontwikkelingen in het veld, bezoeken relevante congressen, symposia e.d., zodat ze op de hoogte blijven van de laatste wetenschappelijke inzichten. Binnen de gemeente en de regio worden contacten onderhouden met onder andere collega's uit de zorg, het (speciaal) basisonderwijs en het Kernteam, zodat er een breed netwerk is en blijft.

5.2 Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen

Externe deskundigheid

Indien blijkt dat benodigde of passende ondersteuning of begeleiding niet door de pedagogisch professionals geboden kan worden, zal aan ouders geadviseerd worden om externe hulp in te schakelen (bijvoorbeeld logopedie, voorschools maatschappelijk werk of integrale vroeghulp). De peuteropvang kan advies geven over externe hulpverlening. De toegang tot de meeste externe hulpverlening loopt via het Kernteam van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, via de JGZ of via de huisarts.

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op kindermishandeling of huiselijk geweld volgen wij de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. In de meldcode zijn alle stappen beschreven die de kinderopvang moet nemen om ervoor te zorgen dat een kind weer veilig is, inclusief het (laten) regelen van hulpverlening voor het gezin en/of het doen van een melding bij Veilig Thuis. De pedagogisch professionals signaleren en volgen de eerste stap van de meldcode. Daarna nemen de vestigingsmanager en een aandachtfunctionaris kindermishandeling het over. Het dagelijkse (breng- en haal)contact tussen de ouders/verzorgers en de pedagogisch professionals wordt zo het minst belemmerd. Tijdens het volgen van de meldcode vragen we als het nodig is advies aan Veilig Thuis, zonder de naam van het kind te noemen. Als het nodig is om een inschatting te maken van de veiligheid van het kind wordt dit door Veilig Thuis gedaan. Wanneer wij een melding doen bij Veilig Thuis noemen wij wel de naam van het kind. In bijna al deze gevallen wordt dit besproken met ouders. Alleen in uitzonderlijke gevallen, wanneer we vrezen voor de veiligheid van het kind of van onszelf, worden ouders door ons niet op de hoogte gesteld.

6. KWALITEITSZORG BINNEN DE VOORSCHOOLSE EDUCATIE

Wij staan voor een kwalitatief goede peuteropvang waar kinderen en ouders graag komen en medewerkers met plezier werken. Een peuteropvang waar alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en waar wij respectvol omgaan met de diversiteit van kinderen en ouders.

Opleidingsplan: Kwaliteit van de beroepskrachten en deskundigheid

SkippyPepijn hecht veel waarde aan goed gekwalificeerd personeel. Goed in de zin van opleiding en ervaring, maar ook goed in de zin van enthousiast, gemotiveerd en geïnspireerd zijn om te werken met jonge kinderen. Ouders mogen en kunnen verwachten dat de pedagogisch professionals hun kinderen op een deskundige en stimulerende wijze begeleiden met veel oog voor de eigenheid van het kind. In de peuteropvang van SkippyPepijn werken professionals met minimaal opleidingsniveau PW3 die aan alle gestelde eisen voldoen om het spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen van en bij peuters mogelijk te maken. De pedagogisch professionals zijn in het bezit van een **Verklaring Omtrent Gedrag** en gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang. In het opleidingsplan zijn opleidingsmogelijkheden, coaching en borging van verworven kennis en vaardigheden vastgelegd. Gebruik maken van het scholingsaanbod is niet vrijblijvend. Uitgangspunt is dat alle pedagogisch professionals aan het scholingsaanbod deelnemen en het geleerde zichtbaar maken in de praktijk. De pedagogisch coaches evalueren naar aanleiding van de evaluaties/reacties van deelnemers aan de diverse scholingsbijeenkomsten en de opleidingen van afgelopen jaar. Zij stellen vervolgens, in overleg met het managementteam, een nieuw opleidingsplan op.

In 2026 gaan we verder op de ingeslagen weg die voldoet aan de IKK eisen, waaronder het pedagogisch beleidsplan. Dit betekent dat:

- onze visie duidelijk zichtbaar is in de activiteiten en de werkwijze met het VE-programma Uk & Puk op de groep;
- er gerichte aandacht is voor de ontwikkeling van kinderen: taal, rekenen, sociaal emotioneel en motoriek;
- de ontwikkeling van alle kinderen gemonitord wordt;
- de speelleeromgeving uitdagend is, stimulerend en ondersteunend voor de ontwikkeling van de kinderen;
- de ouders actief betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind en zich betrokken voelen.

Basisscholing

Binnen de peuteropvang van SkippyPepijn zijn alle pedagogische professionals VE-geschoold en gecertificeerd in de methode Uk & Puk. Nieuwe pedagogisch professionals (zonder Uk & Puk certificaat) worden bij hun indiensttreding ingeschreven bij de eerstvolgende cursus, zodat zij op kort(ere) termijn hun certificaat kunnen behalen. Uk & Puk is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van het jonge kind. Het programma is uitgewerkt in de vorm van thema's, die aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Uitgebreide informatie over de thema's van Uk & Puk staat vermeld in bijlage 2.

De structurele (bij)scholing van alle pedagogisch professionals vindt vooral plaats om de VE beter inhoud en vorm te kunnen geven in het ontwikkelingsgericht werken op alle ontwikkelingsgebieden.

De pedagogisch professionals ontvangen jaarlijks een scholing of herhaaltraining in kinder-EHBO en bedrijfshulpverlening. Vanuit de functievereisten en de kwaliteitsregels zijn de pedagogisch professionals hiertoe verplicht.

Bijscholing, verdieping, borging en coaching**Ontwikkelingsgericht werken**

Volgend op de basiscursus Uk & Puk zijn pedagogisch professionals getraind in ontwikkelingsgericht werken. Zij hebben handvatten gekregen om met de gegevens vanuit de peuterestafette doelgericht en systematisch op een ontwikkelingsgerichte wijze aan de slag te gaan. Wij bieden kinderen een optimale ontwikkelingsomgeving, door kinderen goed te observeren en bevindingen vast te leggen, data te interpreteren en te vertalen naar doelen en een passend aanbod voor een kind of groepje kinderen. In de loop van 2026 krijgen de pedagogisch professionals een extra training over hoe ze de ingevoerde data uit de Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar hierbij kunnen gebruiken.

Ontwikkeling van kinderen

SkippyPepijn verwacht van haar pedagogisch professionals dat zij kennis hebben van en inzicht in de ontwikkeling van jonge kinderen en het her- en erkennen van noodzakelijke extra zorg en aandacht. Aandacht hiervoor vindt plaats via scholing, coaching en gesprekken met de pedagogisch adviseur.

Observatiesysteem

Alle pedagogisch professionals zijn getraind in het werken met de Ontwikkelingslijnen 0-4-jaar. Hun kennis en vaardigheden houden zij op peil door het toepassen van het instrument in de praktijk. Bij wijzigingen in het instrument of nieuwe hulpmiddelen vindt bijscholing plaats in de vorm van een training.

Borgingsbijeenkomsten

Wij bieden alle pedagogisch professionals van de peuteropvang twee borgingsbijeenkomsten per jaar aan. Bij het borgen van de kwaliteit van de peuteropvang gaat het niet zo zeer om het leren van nieuwe vaardigheden en het opdoen van nieuwe kennis, maar vooral om hetgeen de afgelopen jaren in cursusvorm of via coaching is aangereikt toe te passen in het werken met de kinderen, het samenwerken met elkaar en de ouders. Borgingsbijeenkomsten zetten we ook in om het onderlinge uitwisselen van ervaringen en het optimaal benutten van elkaar expertise te stimuleren. Tijdens deze bijeenkomsten diepen we een aantal onderwerpen uit met elkaar, bijvoorbeeld spelontwikkeling, actief leren (ontdekkend/spelend leren met ruimte voor eigen keuzes van kinderen), plannen en terugkijken met de kinderen, observeren, reflecteren op je eigen handelen en evalueren (thema en kindgericht), dagschema en programmaonderdelen en buiten spelen als ontwikkeltijd voor kinderen. In de borgingsbijeenkomsten werken wij met actieve werkvormen in verschillende groepssamenstellingen om het leren van elkaar te stimuleren.

'Gluren bij de burens'

Delen van elkaars ervaringen blijkt zeer waardevol te zijn en wordt hoog gewaardeerd door de pedagogisch professionals. Een stapje verder is om op elkaars locatie te kijken om inzicht te krijgen in de werkwijze en het programma van collega's. Een aantal jaar geleden zijn we gestart met alle pedagogisch professionals één keer te laten rouleren op elkaars groep, op een andere locatie. Doordat ze elkaar vervangen op de groep van de andere locatie, is dit goed in te plannen. Op de roulerdag werken ze samen met een vaste pedagogisch professional van de groep. Van het 'gluren bij de burens' maken de pedagogisch professionals een verslag (via een vast format) dat uitgewisseld wordt met elkaar. De ervaringen zijn erg positief en maakt dat pedagogisch professionals bewuster nadenken over hun dagelijkse routines, de keuzes die ze maken en de mogelijkheden om het anders te doen.

Coaching op de groep

Coachen is een effectieve manier om de kwaliteit van het professioneel handelen van de pedagogisch professionals te vergroten. Door het inzichtelijk maken van het effect van de activiteit/het handelen van de pedagogisch professional op de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen ontstaat er een

groter bewustzijn bij de pedagogisch professionals. Het (leren) reflecteren op hun eigen handelen en het afstemmen ervan op de (ontwikkel)behoeftes van kinderen draagt bij aan de gewenste kwaliteit, zoals beschreven is in de Pedagogische Cirkel. Ook samenwerking en afstemming op de groep maakt hier onderdeel van uit. Door regelmatige coaching op de locaties zetten wij in op de borging en verdere verfijning van de kwaliteit van het pedagogisch en het educatief handelen. Dit gebeurt in de vorm van korte observaties (uitgewerkt in een rapportage) en een nabespreking gericht op de sterke punten en de ontwikkelpunten van de pedagogisch professionals. Uitgebreidere informatie over de IKK en VE-coaching zijn te vinden in de betreffende coachplannen.

Zorg, veiligheid en gezondheid

Er zijn drie vier aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling binnen SkippyPepijn. Daarnaast volgen alle pedagogisch adviseurs cursussen en workshops die relevant zijn voor het werk. Zij zetten hun kennis en vaardigheden in binnen de organisatie. Pedagogisch professionals kunnen een beroep op hen doen bij vragen en zorg over kinderen/gezinnen.

Taal 3F niveau

Het landelijk beleid is erop gericht dat alle pedagogisch professionals van de peuteropvang beschikken over een taalniveau voor spreken en lezen dat overeenkomt met het referentieniveau taal 3F. Alle pedagogisch professionals voldoen aan deze eisen. Voor nieuwe medewerkers en invalmedewerkers verzorgen wij regelmatig trainingen en toetsen zodat wij aan de eisen kunnen voldoen.

Gezonde peuteropvang

SkippyPepijn biedt de peuters gezonde voeding aan en biedt de kinderen veel beweegmomenten. De buitenruimtes van de peuteropvang worden een voor een heringericht tot een uitdagende groene omgeving. Zo stimuleren we een gezonde leefstijl.

Eigen scholingswensen

Naast de geboden trainingen en workshops kan het zijn dat een pedagogisch professional (of een groep) interesse heeft in andere, persoonlijke deskundigheidsbevordering op een specifiek gebied. Binnen de organisatie kijken we dan naar de relevantie van de trainingswens en de mogelijkheden om dit individueel of in een groep aan te bieden.

In bijlage 4 staat het basis scholingsplan 2026.

Toezicht op de VE

Het toezicht op de uitvoering van VE ligt bij de vestigingsmanagers, ondersteund door de pedagogisch coaches (intern), de GGD en de beleidsmedewerker van de gemeente (extern). De onderwijsinspectie toetst steekproefsgewijs de kwaliteit van de VE binnen alle gemeenten van Nederland. De gemeente heeft het toezicht op de kwaliteit van de VE gedelegeerd aan de GGD. Jaarlijks wordt de peuteropvang geïnspecteerd. Het inspectierapport is openbaar; indien tekortkomingen worden geconstateerd, heeft de gemeente een handhavende verantwoordelijkheid.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering en kwaliteit ligt bij SkippyPepijn. Binnen de organisatie zijn de pedagogisch coaches aanspreekpunt voor alle pedagogische aspecten op de peuteropvang-groepen.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach voert diverse taken ten behoeven van VE uit:

- *Activiteiten ten behoeve van het pedagogisch beleid en het VE-programma uitvoeren*
Pedagogisch/educatief beleid vertalen in concrete activiteiten en een bijdrage leveren aan de implementatie van het VE-beleid binnen de peuteropvang. Pedagogisch professionals informeren en voorzien van nieuwe inhoudelijke ontwikkelingen/materialen en het voorzien van relevante documentatie. Het kwaliteitsniveau van het pedagogisch beleid binnen de organisatie bewaken, de

activiteiten die in het kader van het pedagogisch beleid zijn uitgevoerd evalueren. Ontwikkelingen, knelpunten en verbetermogelijkheden signaleren ten aanzien van het pedagogisch beleid en op basis hiervan voorstellen voor beleidsvorming aan de Regiomanager doen. .

- *Medewerkers adviseren en inhoudelijk begeleiden/coachen*
Pedagogisch professionals gevraagd en ongevraagd begeleiden bij het uitvoeren van het pedagogisch beleid op het gebied van voorschoolse educatie en ontwikkelingsgericht werken. Zorgen voor overleg om de kwaliteit van het pedagogisch handelen op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie en ontwikkelingsgericht werken te waarborgen.
- *Aanbieden van activiteiten gericht op kwaliteitsverhoging*
Inhoudelijke borgingsbijeenkomsten organiseren en uitvoeren voor alle pedagogisch professionals van de peuteropvang (2 x per jaar). Organiseren van de activiteit 'gluren bij de burens', waarbij pedagogisch professionals 1 x per jaar 1 dagdeel wisselen met een collega pedagogisch professional op een andere groep. Kijken in elkaars keukens, bevindingen bespreken en leren van elkaar.
- *Peuteropvang inhoudelijk beheren in afstemming met vestigingsmanagers*
Fungeren als aanspreekpunt binnen de peuteropvang op het gebied van ontwikkelingsgericht werken (VE) en informatieoverdracht naar scholen). Bespreken van een (activiteiten)jaarplanning van de verschillende locaties in samenwerking met de pedagogisch professionals, inclusief VE-thema's en Boekenpret.
- *Ouderbetrokkenheid verhogen*
Het gezamenlijk organiseren van themabijeenkomsten voor VE-ouders samen met de pedagogisch professionals, o.a. gericht op activiteiten die ouders met kinderen thuis kunnen doen.
- *Informatie uitwisselen en overdragen*
Op verzoek deelnemen aan teamoverleg op locaties. Daarnaast nemen zij deel aan intern- en extern overleg (gemeente, kennisgroepen) met betrekking tot voor- en vroegschoolse educatie, peuteropvang en ontwikkelingsgericht werken. Verder dragen zij kennis en informatie over het pedagogisch beleid over ten behoeve van deskundigheidsbevordering, zowel in- als extern (scholen, ouders, gemeente etc.). Tot slot, geven zij voorlichting, informatie en advies aan in- en externe belanghebbenden.

7. DOORGAANDE LIJN

VE-coördinatie tussen voorschoolse voorziening en basisschool

De pedagogisch coaches brengen de pedagogisch professionals en IB'ers/Kwaliteitsondersteuners van de basisscholen met elkaar in contact wanneer dat nodig is. Er zijn op onregelmatige basis overleggen met de IB'ers/Kwaliteitsondersteuners per school.

Warme overdracht van voorschoolse voorziening naar basisschool

De overdracht vindt plaats door middel van de Peuterestafette en vanaf ongeveer het tweede kwartaal van 2026 door de Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar. Warme overdracht betekent dat er een mondelinge toelichting (dus persoonlijk contact) is tussen de pedagogisch professional en de leerkracht of IB'ers/Kwaliteitsondersteuners van de basisschool. We streven ernaar om de warme overdracht voor alle peuters te realiseren, maar vooralsnog doen we een warme overdracht voor alle VE- en zorgpeuters. Tijdens de overdracht wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van kinderen en aangegeven of het kind binnen de peuteropvang extra begeleid is, het VE-traject heeft doorlopen, logopedie heeft gehad, of door een andere instantie is geholpen. De overdracht plannen we vooraf. In het eindgesprek bespreken we met de ouders/verzorgers de Peuterestafette of de Ontwikkelingslijnen 0-4 jaar.. Deze dragen we daarna over (met een mondelinge toelichting) aan de basisschool.

Peuteropstap

De peuteropvang en kinderopvang van SkippyPepijn organiseren samen met enkele basisscholen (wijkgericht) een 'Peuteropstap'. Dit heeft als doel om de overgang naar de basisschool voor peuters te vergemakkelijken. Gedurende een periode van vier weken gaat een groepje peuters onder leiding van een pedagogisch professional van de peuteropvang of kinderopvang iedere week een uur naar de basisschool toe. Daar gaan ze naar een eigen ruimte of kleuterklas, waar een medewerker van de school of van SkippyPepijn (spel)activiteiten aanbiedt, gericht op de thema's die behandeld worden in de voorschoolse voorziening. Met de 'Peuteropstap' verbinden we de pedagogische omgeving in de voorschoolse periode met die van de basisschool. Aan de driejarigen bieden we hiermee een langere wenperiode in de schoolse omgeving en een nieuwe uitdaging. Hiermee bevorderen wij gezamenlijk een doorgaande ontwikkelingslijn van de peuters.

Kindcentra

SkippyPepijn participeert actief binnen diverse overleggen in Pijnacker en Nootdorp met scholen om in gezamenlijke ontwikkeling te komen tot een Kindcentrum (KC).

Samenwerking met andere belanghebbenden

SkippyPepijn is een geregistreerde kinderopvangorganisatie in de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Door middel van de subsidierelatie voor de peuteropvang, als ook het VE-aanbod, is er sprake van een samenwerking tussen gemeente en SkippyPepijn. Daarnaast is de samenwerking gebaseerd op een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid van beide organisaties. De relatie tussen de gemeente (beleidsmedewerker) en SkippyPepijn is zondermeer goed te noemen. We spreken in harmonie met elkaar, inspireren elkaar en werken samen vanuit respect en transparantie.

SkippyPepijn is een belangrijk partner in het LEO (Lokaal Educatief Overleg) en in het LEA (Lokaal Educatieve Agenda). In deze overleggen komt onder andere, de Voor- en Vroegschoolse Educatie aan de orde en samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en onderwijs wordt gestimuleerd. De gemeente heeft een toezichthoudende taak ten opzichte van de omvang, de kwaliteit en het functioneren van de peuteropvang. Daarnaast neemt SkippyPepijn deel aan platform 't Jonge kind en de werkgroep VVE. Deze werkgroep is door de gemeente opgericht om extra aandacht te geven aan

de voorschoolse en vroegschoolse educatie.

8. RAPPORTAGE AAN DE GEMEENTE PIJNACKER-NOOTDORP

De gemeente Pijnacker-Nootdorp verleent subsidie aan de peuteropvang van SkippyPepijn op basis van de subsidieregeling VE-peuteropvang gemeente Pijnacker-Nootdorp 2026. Het doel van deze regeling is het bieden van gelijke en optimale ontwikkelkansen voor alle kinderen uit de gemeente Pijnacker-Nootdorp, in de leeftijd van 2 jaar en 3 maanden tot 4 jaar door het subsidiëren van een kwalitatief hoogwaardig aanbod van VE-peuteropvang. De peuteropvang van SkippyPepijn voldoet aan alle voorschriften voor de basiskwaliteit kindercentra, gesteld bij of krachtens de wet. In het bijzonder aan het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. In aanvulling op de gestelde wettelijke verplichtingen voldoet de peuteropvang van SkippyPepijn aan de verplichtingen die de gemeente Pijnacker-Nootdorp verbindt aan de subsidieregeling, t.w.:

- Alle locatie(s) waar kinderen opgevangen worden waar SkippyPepijn subsidie voor vraagt, staan in het LRK geregistreerd als VE-locatie.
- Het gehanteerde VE-programma (Uk & Puk) en SkippyPepijn als organisatie voldoen aan alle eisen van artikel 5 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.
- SkippyPepijn werkt aantoonbaar samen met basisscholen, gericht op het realiseren van een doorgaande leer- en ontwikkelingslijn.
- SkippyPepijn werkt actief mee aan de resultaatafspraken VE en levert gegevens aan voor de monitor uit het eigen kindvolgsysteem.
- VE wordt zo veel mogelijk uitgevoerd in gemengde groepen met maximaal 50% VE-peuters per groep. Voor afwijkingen wordt schriftelijk toestemming gevraagd.
- SkippyPepijn gaat met alle VE-ouders een overeenkomst aan over rechten en plichten, in het bijzonder over de afname van het aantal uren VE.
- SkippyPepijn neemt deel aan door de gemeente geïnitieerde overleggen en aan relevante overleggen over zorg en VE-kinderen.

SkippyPepijn is een professionele, lerende en maatschappelijk betrokken organisatie, die actief verbeteringen en aanpassingen in haar pedagogisch beleid (waaronder voorschoolse educatie) en organisatiebeleid doorvoert. De kwaliteit van de peuter- en kinderopvang staat centraal, evenals het inspelen op nieuwe ontwikkelingen om het aanbod af te kunnen stemmen op de vraag van ouders en de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Wij volgen landelijk onderzoek naar de effectiviteit van de peuter- en kinderopvang nauwlettend, en in het bijzonder van VE. We proberen onderscheidend te zijn ten opzichte van andere kinderopvangorganisaties door een eigen gezicht/visie naar buiten te laten zien, vertaald in de Pedagogische cirkel. Wij dragen kinderen en ouders een warm hart toe en een veilig, warm en inspirerend verblijf in onze peuteropvanggroepen. Wij staan voor een gezonde en duurzame kinderopvang en rollen dit principe in 2026 verder uit binnen de organisatie in samenwerking met alle medewerkers en met betrokkenheid van ouders.

Behaalde resultaten

Alle in deze beleidsnotitie beschreven activiteiten grijpen in elkaar en vormen met elkaar een geheel aan activiteiten gericht op het verder ontwikkelen van de (VE)kwaliteit van de peuteropvang voor kinderen en ouders. De kwaliteitsontwikkeling vindt plaats op alle niveaus (uitvoering, management en beleid) die elkaar versterken en elkaar scherp houden.

Jaarlijks voeren wij onze activiteiten zodanig uit dat deze een bijdrage leveren aan het behalen van de doelstellingen. Op basis van evaluatie, nieuwe ontwikkelingen en landelijke (VE)onderzoeksgegevens kunnen wij onze visie en werkwijze aanscherpen en gewenste verbeteringen en aanpassingen in het pedagogisch beleid doorvoeren. We werken voortdurend aan de deskundigheidsbevordering van onze pedagogisch professionals door middel van advies, begeleiding, coaching en scholing. We maken een extra kwaliteitsslag door het aanbieden van twee jaarlijkse borgingsbijeenkomsten aan alle pedagogisch professionals binnen de peuteropvang, waarin we de aangeboden scholing en de gemaakte afspraken

verankeren in het dagelijks handelen. Wij stimuleren de betrokkenheid van ouders en meten tweejaarlijks hun mate van tevredenheid en ondernemen indien nodig acties. Wij werken in samenwerking met de scholen aan Kind Centra Kindcentra in Pijnacker-Nootdorp. Wij zijn trots dat wij partners zijn in deze en dat wij met onze kennis en ervaring met Voorschoolse Educatie de belangen van de VE-doelgroepkinderen en hun ouders daar in mee kunnen nemen. Samen bereiken we meer op het gebied van een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen en een op elkaar afgestemd voorzieningenaanbod aan kinderen en ouders.

Wij zijn een organisatie die openstaat voor communicatie met kinderen, ouders, medewerkers en samenwerkingspartners. Wij staan voor ons werk als kinderopvangorganisatie en zijn trots op wat wij met elkaar bereikt hebben en op ons ambitieniveau voor de toekomst.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Pedagogische cirkel

Bijlage 2: Informatie programma Uk & Puk

Bijlage 3: Registratieformulieren en toepassing binnen de peuteropvang

Bijlage 4: Basis opleidingsplan 2026 peuteropvang

BIJLAGE 1: Pedagogische Cirkel

Pedagogische cirkel

BIJLAGE 2: Informatie Programma Uk & Puk

Uk & Puk is een totaalprogramma voor kinderen vanaf 0 tot 4 jaar. Dit programma heeft een doorgaande lijn binnen de peuteropvang. De "Uk & Puk methode" is een methode voor jonge kinderen vol interactieve betekenisvolle activiteiten. Zowel kinderen met een taalachterstand als ook de taalvaardige kinderen vinden hier voldoende uitdaging. Puk laat jonge kinderen spelenderwijs groeien in taal, sociale-communicatieve vaardigheden en woordenschat. Ook de andere ontwikkelingsgebieden zoals sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, ontluikende gecijferdheid en zelfredzaamheid komen ruim aan bod. Uk & Puk biedt veel uitdagende activiteiten, de kinderen leren spelenderwijs en doen zelf veel ontdekkingen. Het programma werkt met thema's die aansluiten bij de beleavingswereld van het kind. Bij elk thema zijn activiteiten uitgewerkt voor drie leeftijden en de pedagogisch professionals sluiten aan bij het uitvoeren van de activiteiten bij de ontwikkelingsfase van het kind. Een thema duurt gemiddeld weken en wordt aangepast aan de VE doelgroep/de samenstelling van de groep. De pedagogisch professionals besluiten in onderling overleg welk thema ze kiezen en leggen dit vast in een jaarplanning. Ze kijken naar welke aanpassingen nodig zijn voor de kinderen in hun groep, welke (levensechte) materialen nodig zijn bij het thema, hoe het lokaal in te richten in themasfeer en welke activiteiten passen bij het thema en de groep kinderen.

De thema's kunnen naar eigen inzicht aangepast worden bij onverwachte en actuele gebeurtenissen, bijv. de geboorte van een broertje of zusje. Hiermee wordt gekeken naar het kind en de wereld om hem heen en wat er leeft en niet alleen naar het programma.

De methodiek Uk & Puk bestaat uit 13 thema's:

1. Welkom Puk
2. Knuffels
3. Hatsjoe
4. Hoera een baby
5. Wat heb jij aan vandaag?
6. Regen
7. Dit ben ik
8. Eet smakelijk
9. Reuzen en kabouters
10. Oef, wat warm
11. Ik en mijn familie
12. Bijna 4!
13. Ik ben Kunstenaar

Welkom Puk!

In dit thema maken de kinderen kennis met Puk, de handpop. Puk komt voor het eerst bij de peuteropvang. Een groot deel van de 3 jarigen is al bekend met de peuteropvang. Zij kunnen Puk wegwijs maken in de groep. De kinderen die de peuteropvang nog niet zo lang bezoeken, profiteren van de ervaringen van de oudere peuters. Samen met de kinderen ontdekt Puk de verschillende speelmogelijkheden. Daarbij ontdekken ze regelmatig dat spullen niet schoon zijn of niet op hun plek liggen. Het is dus tijd om schoon te maken en op te ruimen. Zo wassen de kinderen de kleren van Puk, maken ze blokken uit de bouwhoek schoon en ruimen ze op tijdens het zingen van een opruimlied.

Knuffels

Knuffelen met je knuffels, maar ook met papa en mama, met de pedagogisch professionals en misschien wel met andere kinderen. Bij 'knuffelen' hoort aaien met je handen en je wangen, lief zijn voor elkaar, vriendjes worden etc. Een groot aantal van deze aspecten zullen binnen dit thema aan bod komen. De

kinderen nemen hun favoriete knuffel mee naar de groep en ondernemen samen allerlei activiteiten. Zo brengen ze hun eigen knuffel naar bed in de huishoek en helpen Puk, die ruzie heeft met een andere knuffel, om weer vriendjes te worden. Ook ontdekken de kinderen hoe verschillende soorten materialen aanvoelen tijdens de snoezel-activiteiten.

Hatsjoe!

Puk is ziek. Hij is verkouden. De kinderen zorgen voor de zieke Puk, gaan op ziekenbezoek en brengen een bezoek aan de dokter. Gelukkig is Puk aan het einde van het thema weer beter. De nadruk ligt in dit thema dan ook op ziek zijn en weer gezond worden.

Hoera, een baby

Er is een baby geboren! Spelenderwijs komen in dit thema allerlei aspecten rondom het verzorgen van baby's aan de orde, zoals het in bad doen van de baby(pop), een flesje geven etc. Uiteindelijk bereiden de kinderen samen met de pedagogisch professionals een feest voor ter ere van de geboorte van de baby. Ze maken cadeautjes voor de baby en versieren het lokaal.

Wat heb jij aan vandaag?

In 'Wat heb jij aan vandaag?' staat kleding centraal. De kleren van de kinderen zijn het startpunt van de activiteiten. De kinderen verkleden zich voor een modeshow, ze kijken naar feestkleding en praten over hun kleren. Verder wordt Puk geholpen zijn koffer in te pakken om bij de kinderen te gaan logeren.

Regen

Het regent vaak. Peuters hebben daarom ervaring met regen. Ze kennen het geluid van regen en ze weten dat ze in de regen nat kunnen worden. In dit thema leren de kinderen al spelend en ontdekkend allerlei begrippen die te maken hebben met regen en ze experimenteren met (weer)geluiden.

Dit ben ik!

In dit thema staat het gezicht van de kinderen centraal. De kinderen bekijken uit welke onderdelen het gezicht bestaat en wat je met de verschillende gezichtsonderdelen kunt doen. Ze ruiken met hun neus, poetsen hun tanden, maken hun gezicht schoon en kijken afwisselend boos en blij.

Eet smakelijk!

In dit thema staat eten centraal. De kinderen proeven wat lekker smaakt en wat vies, bakken (gezonde) koekjes die ze vervolgens opeten, dekken de tafel in de huishoek en in de afsluitende activiteit worden de ouders uitgenodigd om allerlei verantwoord lekkers van thuis mee te nemen en dat samen met de kinderen in de groep op te eten.

Reuzen en kabouters

Het thema 'Reuzen en kabouters' start met een verhaal over een kabouter en een reus die samen spelen. Naar aanleiding van het verhaal gaan de kinderen aan de slag met de begrippen groot en klein. Ze ervaren zelf hoe het is om ergens te klein of te groot voor te zijn. Ze bewegen zich als een reus of een kabouter en ze vergelijken grote en kleine voorwerpen in het lokaal.

Oef, wat warm!

Het warme weer in de zomer geeft aanleiding om lekker met water te spatten, ijsklontjes te maken en ijsjes te kopen in de ijscohoek. De kinderen helpen Puk af te koelen en spelen het verhaal na van Floortje, het varken dat afkoeling zoekt in het water. Ook experimenteren de kinderen met voorwerpen in het water. Welke spulletjes blijven drijven en welke zinken? Veel activiteiten vinden buiten plaats.

Ik en mijn familie

In het thema 'Ik en mijn familie' staat familie centraal. De kinderen ontdekken welke mensen bij hun familie horen. Ze praten over jong en oud, verschillende familieleden, verjaardagen en samen dingen

doen. Zo maken de kinderen bijvoorbeeld kennis met gezelschapsspelen, doen alsof ze gaan logeren bij oma, beelden ze familieleden uit en maken ze een collage met familiefoto's.

Bijna 4!

Een speciaal thema en activiteiten voor bijna 4-jarigen. In dit thema staat het prentenboek "Wielewoelewool, ik ga naar school!" centraal. Met daarin een verhaal over Aap en Konijn en hun eerste dag op school.

Ik ben Kunstenaar

Dit thema staat in het teken van kunst. Het gaat om het ontdekken van kunst en de eigen creativiteit. Creativiteit doet een beroep op de zintuigen en de motoriek. Het doet ook een beroep op de sociaal emotionele ontwikkeling ('Ik vind mooi wat ik mooi vind'). De kinderen verkennen uiteenlopende materialen, kleuren en vormen en gaan daarmee als kunstenaars aan de slag. Het proces in deze activiteiten staat centraal, niet het resultaat. Het thema kan afgerond worden met een tentoonstelling van door de kinderen zelfgemaakte kunstwerken.

Door SkippyPepijn ontwikkelde thema's :

Binnen de organisatie zijn een aantal extra thema's ontwikkeld die overeenkomen met de opzet van de Puk thema's. Dit zijn de thema's Vervoer, Kinderboerderij en Post. Het aantal thema's, dat we gebruiken binnen de peuteropvang, komt hiermee op zestien.

Vervoer

In het thema 'Vervoer' maken de peuters kennis met alles wat met vervoer te maken heeft. We praten over voertuigen en verkeer en brengen dit tot leven met liedjes, knutselwerkjes en spelletjes. Welke voertuigen rijden, varen of vliegen? Maar ook begrippen als oversteken, wat is een zebrapad en wat moet je doen bij een stoplicht met groen licht?

Kinderboerderij

In het thema 'Kinderboerderij' komen alle dieren van de kinderboerderij aan bod. De geluiden, de expressie, waar ze wonen, wat ze eten. En wat gebeurt er allemaal nog meer op een boerderij? Er wordt over gelezen, geknutseld en gepraat en gezongen.

Post

Elke dag komt de postbode langs om iets in de brievenbus te doen. Waar komt het vandaan? Hoe komt het bij de postbode? Hoe kunnen we iets terugsturen? Bij post denken we meteen aan brieven en kaarten. Daar besteden we dus veel aandacht aan. We maken kaarten, "schrijven" brieven, stoppen die in enveloppen met een postzegel erop en doen ze samen met de peuters op de bus. Post versturen is leuk, maar post ontvangen is nog leuker. Speciaal voor het ontvangen van post maken we samen met de peuters een brievenbus. En nu maar afwachten of de postbode ook inderdaad komt.....

BIJLAGE 3: Registratieformulieren en toepassen binnen de Peuteropvang

Het gebruik van uniforme registratieformulieren binnen de Peuteropvang zorgt er voor dat de pedagogisch professionals op alle locaties met dezelfde formats werken. De verwerkte informatie is op deze manier zichtbaar, toegankelijk en overdraagbaar. Het vormt een goede basis voor het reflecteren op het eigen handelen van de pedagogisch medewerker en het afstemmen van het handelen op de kinderen in de groep. Ook maakt het uitwisselen van ervaringen bijvoorbeeld tijdens de borgingsbijeenkomsten gemakkelijker.

Toelichting op de registratieformulieren: hoe te gebruiken?

Registratieformulieren Peuteropvang SkippyPepijn:

- **Formulier 0 - Groepsoverzicht invullen formulieren**

Om een goede planning te hebben voor wanneer de mentoren de formulieren voor hun mentorkinderen gaan invullen is er een groepsoverzicht invullen formulieren. Op dit groepsoverzicht noteert de mentor per thema de data waarop hij/zij de formulieren voor de verschillende mentorkinderen gaat invullen. Jullie vullen dit formulier dus per groep in.

- **Formulier 1 - Themaplanning activiteiten inclusief weekplanning**

Dit formulier bestaat uit een aantal cirkels, zodat het thema vanuit verschillende invalshoeken/aandachtsgebieden wordt benaderd. Op deze manier ontstaat er een rijk thema, waarin kinderen verschillende soorten ervaringen en kennis op kunnen doen. De cirkels hebben betrekking op alle vier de ontwikkelingsgebieden, ouders, kansen grijpen voor ontwikkelmomenten, doelen en subdoelen. Ook stimuleert dit formulier om naar de onderlinge relaties te kijken tussen de cirkels. Op de achterkant van het formulier noteren jullie welke doelen er in de 6 weken van het thema centraal staan. Ook noteren jullie hier welke activiteiten er gedaan gaan worden. Dit doe je zowel voor de activiteiten in de grote groep als voor de verschillende activiteiten in de drie kleine groepjes. Verder is er een tabel toegevoegd waarin jullie aangeven welke kinderen er gedurende dit thema in een groepje bij elkaar zitten en de reden voor de gekozen samenstelling van groepjes. Ook is er ruimte om de week te evalueren, door middel van het noteren van een plusje (+), een plus/min (+-) of een min (-). Van de evaluatie kun je de volgende keer dat jullie het thema behandelen voor baat bij hebben.

Om de themaplanning en de weekplanning in te kunnen vullen is het belangrijk om te weten waar alle kinderen staan in hun ontwikkeling en of ontwikkelingsgebieden zijn waar veel kinderen nog moeite mee hebben. Op basis van deze informatie kunnen jullie het volgende thema gaan inrichten, zodat het programma goed aansluit bij de ontwikkeling van de individuele kinderen en van de behoeftes van de gehele groep. Voordat jullie de themaplanning en weekplanning (formulier 1) gaan invullen kijken jullie dus eerst goed naar de observaties van de individuele kinderen (formulier 2) en naar de ontwikkeling van de groep als geheel (Formulier 3).

- **Formulier 2 - Observatielijst peuter van de dag**

Op dit formulier noteren jullie de observaties per ontwikkelingsgebied van jullie mentorkinderen. De observatielijst peuter van de dag wordt gedurende een thema voor iedere peuter één keer ingevuld door de mentor. De mentor kiest een dag waarop hij/zij een bepaalde peuter wat extra gaat observeren. In de linker-kolom van de observatielijst staan alle ontwikkelingsgebieden en sub-kopjes vanuit de Peuterestafette. Jullie kunnen per ontwikkelingsgebied noteren wat jullie opvalt. Dit hoeft niet in vloeiende zinnen, maar kan ook gedaan worden in steekwoorden of korte zinnen. In de meest rechterkolom kunnen jullie door middel van plusjes (+), plus/minnetjes (+/-) of minnetjes (-) aangeven hoe het met dit ontwikkelingsgebied gaat. Deze observatielijst(en) kunnen jullie erbij pakken bij het invullen van de Peuterestafette, waardoor

een extra observatie voor het invullen van de Peuterestafette overbodig is. Onderaan het formulier noteren jullie hoe het contact met de ouder verloopt, hoe betrokken de ouder is bij de Peuteropvang en of er mogelijk andere risicofactoren zijn die van invloed zijn op de ontwikkeling van het kind.

- **Formulier 3 - Groepsoverzicht ontwikkelingsgebieden**

Per thema wordt een groepsoverzicht per ontwikkelingsgebied ingevuld. Nadat de mentor de observatielijst peuter van de dag (Formulier 2) ingevuld heeft kan het groepsoverzicht ontwikkelingsgebieden ingevuld worden. Alle ontwikkelingsgebieden uit de Peuterestafette en de observatielijst van de peuter van de dag komen terug in dit formulier. Per subcategorie kan er genoteerd worden of de ontwikkeling op dit gebied goed verloopt (+), of jullie nog twijfels hebben of een kind alle vaardigheden beheerst (+/-) of dat er nog wat extra aandacht aan deze subcategorie besteed moet worden (-). Het invullen van dit groepsoverzicht maakt duidelijk welke ontwikkelingsgebieden nog wat extra aandacht nodig hebben bij het volgende thema (of thema's) en wat al heel erg goed gaat. Zo kan er mede op basis van de ontwikkeling van alle kinderen in de groep gekozen worden waar het accent het volgende thema komt te liggen.

- **Formulier 4 - Ontwikkelplan voor VE-kinderen**

Voor de peuters met een VE-indicatie is het van nog groter belang dat de ontwikkeling goed in kaart wordt gebracht. Ook moet er ieder thema per VE-kind een plan gemaakt worden om de ontwikkeling nog verder te stimuleren, zodat een kind zo goed mogelijk kan profiteren van de tijd bij de Peuteropvang. In het ontwikkelplan voor VE-kinderen noteren jullie aan het begin van het thema op welke gebieden een kind zich de afgelopen periode goed heeft ontwikkeld en op welke gebieden er nog wat extra aandacht nodig is. Hiervoor bekijken jullie de observatielijst peuter van de dag (Formulier 2) van het voorgaande thema. Ook noteren jullie wat jullie dit thema graag willen bereiken met dit kind en op welke manier jullie dit gaan doen. Dit kunnen hele kleine stapjes vooruit zijn of hele grote sprongen. Aan het einde van thema evalueren jullie of alles bereikt is en wat jullie graag hadden willen bereiken aan het begin van het thema. Hiervoor gebruiken jullie de observatielijst peuter van de dag (Formulier 2) van het huidige thema. Het kan voorkomen dat een kind niet de gewenste stapjes vooruit heeft gemaakt het huidige thema. In dat geval noteren jullie voor het volgende thema dezelfde ontwikkelpunten en kiezen de manier waarop jullie dit willen bereiken.

- **Formulier 5 - Peuterestafette (voor reguliere peuters)**

Observatie-instrument voor peuters. Dit instrument wordt 2 keer ingevuld voor reguliere peuters.

- **Formulier 6 - Peuterestafette (voor VE-kinderen)**

Observatie-instrument voor peuters. Dit instrument wordt 3 keer ingevuld voor doelgroep-peuters.

- **Formulier 7 - Checklist voor informatie over de peuteropvang aan ouders (Intake)**

Checklist voor onderwerpen die in het intakegesprek aan bod moeten komen om te zorgen dat alle ouders gelijke informatie ontvangen. Dit formulier is voor jullie eigen gebruik, als een geheugensteuntje.

- **Formulier 8 - Aanvullende informatie (Ouders invullen na Intake)**

De informatie uit de intake is niet altijd toereikend. Voor het verkrijgen van aanvullende informatie van ouders is dit formulier met vragen gemaakt. Je kunt afhankelijk van de mogelijkheden van de ouders, de vragenlijst geven aan de ouders met het verzoek deze in te vullen. Of in een gesprek met ouders de vragen stellen en zelf de antwoorden bij de vragen

noteren. Je kunt ouders ook de keuze laten in wat zij prettig vinden. Ouders zijn er uiteraard vrij in of ze op alle vragen antwoord willen geven. Doel van de extra informatie is om kinderen een goede start bij jullie te geven en om nog beter op (de ontwikkeling van) het kind in te kunnen spelen.

BIJLAGE 4: BASIS Opleidingsplan 2026 Peuteropvang

Er is een differentiatie per locatie mogelijk. Zie hiervoor de locatie specifieke opleidingsplannen

Onderdeel	Doel	Deelnemers	Periode
Uk & Puk training voor nieuwe pedagogisch professionals	Nieuwe medewerkers scholen in het VE-programma, zodat zij het programma kunnen toepassen op de groep.	Allen	Eenmalige cursus van ong. een jaar
VE en Uk & Puk Coaching op de groep	Programma Uk & Puk op een goede manier gebruiken op de groep en daarmee doelgericht de ontwikkelingskansen van (VE)kinderen vergroten. Op onze Peuteropvanglocaties werken we met een themaplanning. Hierin wordt het betreffende Uk & Puk thema uitgewerkt en zorgen we er voor dat er aandacht is voor alle ontwikkelingsgebieden. De VE-coach kan hierbij meekijken/ondersteunen en zij gaat met de pedagogisch professionals nader in op het differentiëren binnen de groep. Hierdoor zorgen we voor dat het programma passend is bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Reflecteren op eigen handelen en dezes interactievaardigheden toepassen. Coaching vindt plaats door observaties op de groep, coachgesprekken en tijdens groepsoverleggen.	Allen	Continue proces
Borgingsbijeenkomsten	De borgingsbijeenkomsten zijn bedoeld om: opgedane kennis van de pedagogischprofessionals op te frissen, te leren van elkaars ervaringen en tools en inspiratie te geven voor toepassing op de groep. Onderwerpskeuze vindt ruim van tevoren plaats op basis van actualiteit, verzoeken van pedagogische medewerkers zelf en/of bevindingen van de pedagogisch coaches. . De borgingsbijeenkomsten worden verzorgd door Moniek Mors van Mors Training en Coaching. Moniek is een gecertificeerde Uk & Puk trainer. VE-coaches en trainer bereiden de borgingsbijeenkomst samen voor. Daarnaast is één van de VE-coaches aanwezig bij de bijeenkomst om er op deze manier voor te zorgen dat er daarna tijdens de pedagogische	Allen	2x per jaar

	coaching ook aandacht is voor het behandelde onderwerp. De borgingsbijeenkomst duurt 2,5 uur per keer. Onderwerp voorjaar 2026: Uk & Puk 2.0 Onderwerp najaar 2026: n.t.b.		
Versterken van ouderbetrokkenheid	Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van de VE. Pedagogisch professionals zorgen ervoor dat ouders goed op de hoogte zijn van de ontwikkeling van hun kinderen op de groep. Dit wordt onder andere gedaan door regelmatig korte gesprekjes te hebben met ouders en ook worden ouders geïnformeerd via het ouderportaal. Pedagogisch professionals delen via het Ouderportaal informatie of foto's met ouders om hen via deze weg te laten zien en lezen wat hun kind heeft meegemaakt en gedaan op een ochtend. Verder worden de resultaten van het kindvolgsysteem met ouders gedeeld in een gesprek (drie keer in de periode bij de peuteropvang). Op de PO organiseren we 2x per jaar een oudercontactmoment. Deze worden georganiseerd door de pedagogisch professionals en pedagogisch coach. Onderwerpen kunnen uiteenlopend zijn. De ene keer nodigen we bijvoorbeeld een jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau uit, een andere keer vertelt een pedagogisch professional iets over het lopende Uk & Puk thema. Er kan ook voor gekozen worden om samen met ouders en kinderen een activiteit te doen in de groep. De pedagogisch coach is altijd aanwezig. Oudercontactmomenten zorgen ervoor dat ouders betrokken worden bij de ontwikkeling van hun kind en zij tips krijgen over wat zij thuis kunnen doen. Daarnaast is er altijd de mogelijkheid om (pedagogische) vragen te stellen en ouders kunnen elkaar ontmoeten. Dit draagt bij aan het netwerk van ouders.	Allen	2x per jaar

	Twee keer per jaar zijn oudercontactmomenten een onderwerp tijdens teamvergaderingen. De pedagogisch coach kan hierbij aansluiten. Daarnaast is er aandacht voor ouderbetrokkenheid tijdens de pedagogische coaching.		
Doorgaande lijnbijeenkomsten met basisscholen	Doorgaande lijn versterken, weten wat er leeft en wat belangrijk is om de overgang voor kinderen zo soepel mogelijk te laten verlopen. Jaarlijks wordt er per Kindcentrum een doorgaande lijnbijeenkomst georganiseerd. Pedagogisch professionals, leerkrachten groep 1/2, IB-er van school, vestigingsmanager Peuteropvang en eventueel pedagogisch coach zijn aanwezig. Aan de hand van een onderwerp gaan we met elkaar in gesprek om elkaar beter te leren kennen. Vaker onderling contact onderhouden door het jaar heen om elkaars kennis en ervaringen te benutten zorgen er voor dat de drempel verlaagd wordt om bij elkaar aan te kloppen. Het draagt bij aan het versterken van de warme overdracht tussen	Allen	Jaarlijks per kindcentrum of wijk
Gluren bij de burens	Delen van elkaars ervaringen blijkt zeer waardevol te zijn en wordt hoog gewaardeerd door de pedagogisch professionals. Een stapje verder is om op elkaars locatie te kijken om inzicht te krijgen in de werkwijze en het programma van collega's. De rouleerdag vindt plaats in de tweede helft van schooljaar 2025/2026	Allen	Eén keer per jaar
EHaK en Brand en Ontruiming (BO) (herhaling)	Leer hulp verlenen bij letsel en oefen alle EHBO-vaardigheden die je nodig hebt voor Eerste Hulp aan Kinderen.	EHaK: allen BOH: in overleg met VM-er zorgen voor goede dekking per locatie	Basiscursus is eenmalig, gevolgd door jaarlijkse herhaling
Scholing Kindvolgsysteem	In 2026 bieden we 2x een vragenuurtje aan waarvoor medewerkers zich kunnen aanmelden. Het vragenuurtje wordt verzorgd door twee pedagogisch beleidsmedewerkers van SkipppyPepijn. Op deze manier ondersteunen we pedagogisch professionals bij	Allen	2x per jaar

	het werken met het kindvolgsysteem. Voor nieuwe medewerkers of bij re-integratie bekijken we per persoon wat diegene nodig heeft om goed met het systeem te kunnen werken.		
Scholing Kindvolgsysteem (verdieping)	Verdiepende scholing in het werken met het nieuwe kindvolgsysteem. Hoe maak je groepsoverzichten en hoe zet je die in bij de planning van het volgende thema? De verdiepende scholing wordt, net als de basisscholing, verzorgd door Karen Dekker van De Gouwe Academie. Daarnaast is de VE-coach bij de verdiepende scholing aanwezig om er voor te zorgen dat er tijdens de pedagogische coaching verder aan de slag kan worden gegaan met de mogelijkheden van het kindvolgsysteem	Allen	Eenmalig
Training voorleescoördinator	Voor)lezen extra onder de aandacht brengen en houden op de locatie om op deze manier de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren. Daarnaast zorgdragen voor een goede boekencollectie op de locatie.	Locaties die nog geen voorlees coördinator hebben	Eenmalig
Interactief Voorlezen	Pedagogisch professionals worden geschoold in het interactief voorlezen aan peuters. De training wordt verzorgd door Bibliotheek Oostland.	Pp'ers die nog niet geschoold zijn	Eenmalig